

027.4

ร 335ค

ร.2

คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
ในจังหวัดชัยภูมิ

๒๘ ต.ค. 2535

ปริญญาพันธ์
ของ
รัชนิพร ศรีรักษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

มีนาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

181707

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(ศ. พว พันธ์เมฆา)

..... กรรมการ

(ศ. บุญสม ก้านสังวร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(ศ. พว พันธ์เมฆา)

..... กรรมการ

(ศ. บุญสม ก้านสังวร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(อ. เปล่งศรี เทพกุญชร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 15 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2535

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลือเป็นอย่างดี
ตั้งจาก ผศ.พวา พันธุ์เมฆา ผศ.บุญสม ก้านลึงวร และอาจารย์เปล่งศรี เทพภูษร
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ราเชนทร์ บุรณศาสตร์ เจ้าหน้าที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดชัยภูมิ และประชาชนในอำเภอมือง อำเภोजตุรัส และอำเภอกุเซียว จังหวัดชัยภูมิ
ที่ให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ชำนาญ เจริญลัก ที่ช่วยเหลือในการทำหัตถ์ย่อภาษาอังกฤษ
อาจารย์วิญญู ไทยสถิตย์ ที่ให้ความช่วยเหลือ และแนะนำการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์
ปริญญานิพนธ์ คุณนิทยา กาบมาลา คุณนันทิยา ศรีรักษา และพี่ ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ
และให้กำลังใจในการศึกษา และดำเนินการวิจัยตลอดมา คุณค่าและประโยชน์ใด ๆ ของปริญญานิพนธ์
ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา แต่ คุณพระศรีวิรัตนตรัย คุณบิดา - มารดา คุณครู - อาจารย์
ของผู้วิจัยทุกท่าน

รัชนีพร ศรีรักษา

1	บทนำ.....	1
	คำนำ.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
	ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....	11
	ข้อมูลเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดชัยภูมิ.....	13
	แนวโน้มในการจัดดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอนาคต.....	14
	คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....	15
	บทบาทของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น.....	18
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	19
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	25
	การกำหนดแหล่งข้อมูล ประชากร และการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง.....	25
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	27

การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	64
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	64
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	65
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	67
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก. แบบประเมินที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.....	79
ภาคผนวก ข. แบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชนและแบบสัมภาษณ์ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน.....	84

ภาคผนวก ค. แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้.....	87
ภาคผนวก ง. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน.....	91
ภาคผนวก จ. แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน...	96
ภาคผนวก ฉ. ผังการแบ่งเขตอำเภอและตำบลในจังหวัดชัยภูมิโดยสังเขป.....	98
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	102

1	จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล.....	26
2	เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล.	36
3	เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตาม สภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล.....	43
4	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนก ตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล.....	54
5	เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนก ตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล.....	55
6	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล.	58
7	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนใน หมู่บ้าน จำแนกตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้ รับรางวัล.....	59
8	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและ ไม่ได้รับรางวัล.....	60
9	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของ ประชาชน จำแนกตามสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและ ไม่ได้รับรางวัล.....	62

คำนำ

ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นสาเหตุทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเมือง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวย่อมมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน สิ่งที่จะช่วยให้ประชาชนสามารถปรับตัวให้ทันกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป คือ ประชาชนจะต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอเพื่อที่จะสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ และจะมีผลทำให้เกิดการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประเทศจะต้องอาศัยประชาชนที่มีคุณภาพ และประชาชนจะมีคุณภาพได้ก็ต่อเมื่อได้รับการศึกษา (พุทธชาติ ราชปรีชา. 2524 : 32) ซึ่งการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เป็นการเพียงพอ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนซึ่งเปิดโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้ตลอดชีวิตควบคู่ไปกับการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 15) เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศมีโอกาสน้อยอยู่ในระบบโรงเรียนเฉพาะช่วงหนึ่งของชีวิตเท่านั้น เมื่อพ้นจากระบบโรงเรียนแล้วจึงควรได้รับการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการศึกษานอกระบบโรงเรียนสามารถสนับสนุนและส่งเสริมได้เป็นอย่างดี เพราะการศึกษานอกระบบโรงเรียนมุ่งจะให้ความรู้และประสบการณ์แก่ประชาชน โดยให้ความรู้พื้นฐานในการดำรงชีวิต การเพิ่มพูนความรู้และทักษะอาชีพ และการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ (ประกิจ จันทรศรี. 2529 : 10)

สาเหตุที่ต้องนำการศึกษานอกโรงเรียนมาใช้อย่างกว้างขวาง เนื่องมาจากสภาพสังคมไทยมีความแตกต่างกันมากระหว่างสังคมเมืองกับสังคมชนบท ประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 อาศัยอยู่ในชนบทซึ่งยังขาดความสะดวกในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการคมนาคม การอนามัย

และการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการศึกษาโอกาสที่ประชาชนในชนบทจะได้ศึกษาต่อในชั้นสูงมีน้อย เด็กที่จบการศึกษาในชั้นประถมปีที่ 4 แล้วไม่มีโอกาสได้อ่านหนังสือในที่สุดก็จะลืมและกลายเป็นผู้ไม่รู้หนังสือไป นอกจากนั้นประชาชนที่อาศัยตามชนบทส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีโอกาสได้ทราบความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงของสังคม จากปัญหาดังกล่าวกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาจึงมุ่งที่จะส่งเสริมการศึกษาของประชาชนโดยขยายโอกาสทางการศึกษาเพิ่มขึ้น ดังในแผนการศึกษาฉบับปัจจุบัน (2530 - 2534) ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาโดยการให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และทันสมัยแก่ประชาชน ซึ่งจะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต (ประกิจ จันทรศรี. 2529 : 10)

ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงได้มอบหมายให้กรมการศึกษานอกโรงเรียนจัดบริการข้อมูลข่าวสารทางการศึกษาในชนบท คือการวางโครงการจัดหาหนังสือและเอกสาร โดยจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2514 ที่อำเภอเกาะคา และกิ่งอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จำนวน 75 แห่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ช่วยให้ประชาชนมีนิสัยรักการอ่านและป้องกันการลืมนหนังสือ การจัดการดำเนินการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้ขยายไปอย่างรวดเร็ว จนถึงปัจจุบันสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ประมาณ 27,000 แห่ง ซึ่งจากปริมาณที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวรัฐบาลจะต้องสั่งงบประมาณจำนวนมาก ในการจัดซื้อหนังสือพิมพ์สำหรับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และจากการประเมินผลการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านพบว่า ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ดีและประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานนั้นมีน้อยมาก และประเภทที่ต้องยุบ - ย้ายอยู่ในอัตราค่อนข้างสูง (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 2) ดังการประเมินผลของหน่วยงานต่าง ๆ เช่น

ในปี พ.ศ. 2522 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ได้ศึกษาดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในเขตการศึกษา 6 จำนวน 84 แห่ง โดยศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐาน

ของกรมการศึกษานอกโรงเรียนในการจัดตั้งที่อ่านหนังสือ พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 1 แห่ง อยู่ในเกณฑ์ดี 14 แห่ง ควรปรับปรุง 15 แห่ง และควรยุบย้ายจำนวน 22 แห่ง

ในปี พ.ศ. 2523 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ ได้ดำเนินการติดตามผล และประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดลำพูน จำนวน 167 แห่ง พบว่ามีสภาพดี 10 แห่ง พอใช้ 83 แห่ง และควรปรับปรุง 71 แห่ง (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ. 2523 : 19)

ในปี พ.ศ. 2524 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ได้ทำการประเมินผลการดำเนินงาน ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั่วประเทศ ในพื้นที่ทุกจังหวัดยกเว้นกรุงเทพมหานครจำนวน 7,200 แห่ง ปรากฏว่าที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 8.29 จำนวน 598 แห่ง อยู่ในเกณฑ์พอใช้ร้อยละ 38.17 จำนวน 2,748 แห่ง อยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุงร้อยละ 37.66 จำนวน 2,711 แห่ง อยู่ในเกณฑ์ต้องยุบย้ายร้อยละ 14.31 จำนวน 1,035 แห่ง และประเมินไม่ได้ร้อยละ 1.50 จำนวน 108 แห่ง

จากการประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในครั้งนั้นชี้ให้เห็นว่า การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั่วประเทศยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร การประเมินครั้งนี้มีที่อ่านหนังสือที่อยู่ในเกณฑ์ดี 598 แห่ง และอยู่ในเกณฑ์พอใช้ 2,748 แห่ง ที่จะสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ ส่วนที่ต้องปรับปรุงและยุบย้ายมีถึง 3,745 แห่ง ซึ่งจะต้องมีการดำเนินการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2524 : 34)

จากสภาพความเป็นจริงดังกล่าว แม้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านส่วนใหญ่ไม่ประสบผลสำเร็จก็ตาม มีส่วนหนึ่งที่ประสบผลสำเร็จอย่างงดงาม และหลาย ๆ แห่งได้พัฒนาโดยเปลี่ยนรูปแบบจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านก้าวไปเป็นศูนย์ข้อมูลข่าวสารประจำหมู่บ้านต่อไป ดังนั้น

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาคุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ประสบความสำเร็จจนได้รับรางวัลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านดีเด่นและที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ประสบผลสำเร็จว่ามีคุณลักษณะแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งผลของการศึกษาค้างครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้เกี่ยวข้องใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเพื่อให้เหมาะสมและสามารถให้บริการแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำแนกตามคุณลักษณะดังต่อไปนี้

สถานที่ตั้ง

สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

สภาพเศรษฐกิจของประชาชน

ระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน

เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน

ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน

การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบคุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลในด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจของ

ประชาชน ระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน เจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชน ในหมู่บ้าน ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน การดำเนินงานของคณะกรรมการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนว่ามีสิ่งใด แตกต่างกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรในหน่วยงานที่รับผิดชอบใช้เป็นแนวทางประกอบการ พิจารณาปรับปรุงการจัดตั้งและการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เหมาะสมและสอดคล้อง กับความต้องการของประชาชนต่อไป

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลมีคุณลักษณะในด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน ระดับการศึกษาของ ประชาชนในหมู่บ้าน เจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน ความสามารถในการ อ่านของประชาชนในหมู่บ้าน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. แหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับ รางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำนวน 6 หมู่บ้าน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน บ้านห้วยบง และบ้านหนองหิน ต.ห้วยบง อ.เมือง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน บ้านวังเสมา ต.กุดน้ำใส และ บ้านมะเกลือ ต.บ้านกอก อ.จัตุรัส ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน บ้านคำว ต.โอโล และบ้านหนองคัน ต.ธาตุทอง อ.ภูเขียว

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน

หนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รางวัลโดยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 300 คน และคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจำนวน 36 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แบ่งเป็น

3.1.1 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล

3.1.2 ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกเป็น 8 ประการดังนี้

3.2.1 สถานที่ตั้ง

3.2.2 สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

3.2.3 สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน

3.2.4 ระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน

3.2.5 เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน

3.2.6 ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน

3.2.7 การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

3.2.8 ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึงสถานที่ที่ประชาชนใช้เป็นี่อ่านหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนี้ประชาชนในหมู่บ้านเป็นผู้พิจารณาหาสถานที่ตั้ง จัดสร้างอาคารและจัดตั้งคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านโดยมีกรมการศึกษา

นอกโรงเรียนดำเนินการสนับสนุนจ่ายเงินค่าหนังสือพิมพ์วันละ 2 ฉบับ/แห่ง

2. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล หมายถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของ จังหวัดชัยภูมิที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านดีเด่น โดยมีศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิเป็นผู้คัดเลือก ซึ่งใช้เกณฑ์การคัดเลือกของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

3. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล หมายถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่อ่านหนังสือดีเด่นของจังหวัดชัยภูมิ

4. คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึงคุณสมบัติเฉพาะที่ทำให้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ซึ่งมีดังนี้

4.1 สถานที่ตั้ง หมายถึงบริเวณที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งเอื้ออำนวยต่อการเข้าใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของประชาชน มีลักษณะดังนี้

4.1.1 เป็นศูนย์กลางของหมู่บ้าน ผู้ใช้บริการสามารถเข้าใช้ได้สะดวก เช่น ตั้งอยู่ใจกลางชุมชน อยู่ติดถนนใหญ่และมีรถขนส่งผ่านไป - มาสะดวก เป็นต้น

4.1.2 เป็นสถานที่ที่มีการติดต่อสื่อสารกับประชาชนได้สะดวก เช่น มีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวตั้งอยู่ในบริเวณที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นต้น

4.1.3 อยู่ในที่ที่ไม่จำกัด คือมีพื้นที่ว่างเปล่าสำหรับสร้างหรือต่อเติมอาคารของที่อ่านหนังสือได้อีก

4.2 สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึงลักษณะอาคาร วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ และการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั้งบริเวณภายนอกและภายในอาคารเพื่อดึงดูดผู้ใช้บริการ ซึ่งมีลักษณะดังนี้

4.2.1 ลักษณะภายนอก เช่น มีไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้ให้ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือเพื่อให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม มีโต๊ะ - เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือได้

ประมาณ 10 คนขึ้นไป มีการจัดทำป้ายที่อ่านหนังสือที่เห็นได้ชัด มีป้ายนิเทศต่าง ๆ ที่สามารถใช้งานได้ดี เป็นต้น

4.2.2 ลักษณะภายในอาคาร เช่น ตัวอาคารมีพื้นที่กว้างขวางเมื่อประชาชนเข้าใช้บริการไม่เกิดความแออัดคือมีพื้นที่ตั้งแต่ 21 ตารางเมตรขึ้นไป มีโต๊ะ - เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป มีชั้นวางหนังสือและตู้หนังสือที่สามารถใช้งานได้ดี มีการดูแลรักษาความสะอาดทุกวัน มีหนังสือพิมพ์ที่เป็นปัจจุบันสำหรับให้บริการทุกวัน มีหนังสือพิมพ์อยู่ในที่อ่านหนังสือนบย้อนหลังได้ตั้งแต่ 3 ฉบับขึ้นไป มีหนังสือต่าง ๆ สำหรับให้บริการแก่ประชาชนอย่างเพียงพอ เป็นต้น

4.3 สภาพเศรษฐกิจของประชาชน หมายถึงรายได้จากการประกอบอาชีพของประชาชนรวมทั้งสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่อำนวยความสะดวกและความบันเทิงแก่ประชาชนในแต่ละครัวเรือน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ วีดีโอ ตู้เย็น เป็นต้น

4.4 ระดับการศึกษาของประชาชน หมายถึงระดับการศึกษาขั้นสูงสุดที่ประชาชนในหมู่บ้านได้รับ เช่น จบชั้น ป.6 หรือ ป.7 , ม.3 หรือ ม.ศ.3 , ม.6 หรือ ม.ศ.5 หรือ ปวช., อนุปริญญาหรือปวส. , ปริญญาตรีหรือสูงกว่าปริญญาตรี

4.5 เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน หมายถึงท่าที ความรู้สึก ความคิดเห็นเฉพาะตัวของประชาชนที่มีต่อการศึกษาหาความรู้ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

4.5.1 เจตคติที่แสดงออกในลักษณะที่พึงพอใจ สนใจ สนับสนุน ชอบ หรือเห็นด้วย ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติเชิงบวกหรือเชิงนิมาน

4.5.2 เจตคติที่แสดงออกในลักษณะที่ไม่พึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย และจะก่อให้เกิดความเบื่อหน่ายชิงชัง ลักษณะเช่นนี้เรียกว่า เจตคติเชิงลบหรือเชิงนิเสธ

สำหรับการวัดเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้แบบทดสอบวัดเจตคติ

ต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

4.6 ความสามารถในการอ่านของประชาชน หมายถึงการอ่านที่ต้องคิดพิจารณา ตัดสินใจตลอดจนสามารถแยกได้ว่าข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง และรู้ถึงจุดประสงค์และเจตนาของผู้เขียน วัดได้ด้วยแบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาชั้น ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตรในการ เก็บรวบรวมข้อมูล

4.7 คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึงคณะกรรมการประจำ หมู่บ้านหรือประชาชนทั่วไปที่ได้รับเลือกและแต่งตั้งให้รับผิดชอบในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน

4.8 การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หมายถึง ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในด้าน การเลือก สถานที่จัดตั้งที่อ่านหนังสือ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในหมู่บ้านมาใช้ บริการ การดูแลรักษาที่อ่านหนังสือ การจัดกิจกรรมเสริมความรู้ การประสานงานกับหน่วยงาน ต่าง ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาที่อ่านหนังสือ การจัดประชุมพิจารณาแก้ไขปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อพัฒนาที่อ่านหนังสืออย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เป็นต้น

4.9 ผู้นำชุมชน หมายถึงผู้ที่มีความคิดหรือพฤติกรรมตลอดจนชีวิตความเป็นอยู่ ของเขามีอิทธิพลหรือสามารถโน้มน้าวให้บุคคลอื่นในสังคมเดียวกันปฏิบัติตามหรือเห็นพ้องด้วย ผู้นำนั้น อาจจะได้รับผลสำเร็จในการจูงใจคนอื่นหรือเป็นผู้นำในการสร้างความเจริญหรือประกอบกิจกรรม ต่าง ๆ ของสังคมจนได้รับความเชื่อถือ ศรัทธาจากประชาชนเลือกตั้งหรือแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็น ผู้นำอย่างเป็นทางการ เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หรือแม้ว่าบุคคลนั้นจะไม่ได้รับเลือกตั้งหรือ แต่งตั้งแต่ถ้าหากเป็นที่เคารพยกย่อง เชื่อถือจากคนส่วนใหญ่ในสังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรม

ต่าง ๆ เพื่อส่วนรวมนั้นก็ถือว่าเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำท้องถิ่น เช่น เกษตรตำบล พัฒนกรตำบล
อนามย์ประจำตำบล ครู เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ เป็นต้น

4.10 ความคิดเห็นของประชาชนต่อผู้นำกลุ่ม หมายถึงความคิดเห็นหรือความ
เชื่อถือของประชาชนต่อผู้นำชุมชนในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นว่ามีอยู่ในระดับใด วัดได้ด้วย
แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชาชนต่อผู้นำชุมชนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

5 ระดับ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค้นคว้านี้ สามารถแบ่งออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
2. ข้อมูลเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดชัยภูมิ
3. แนวโน้มในการจัดดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอนาคต
4. คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
5. บทบาทของผู้นำชุมชนต่อการพัฒนาท้องถิ่น
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเป็นโครงการจัดการศึกษานอกโรงเรียน เพื่อช่วยให้ประชาชนแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อความพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น ซึ่งตามปกติปัญหาที่เป็นอยู่ไม่เพียงแต่ระดับการครองชีพต่ำเพียงอย่างเดียว ความเจ็บไข้ได้ป่วยและการขาดโอกาสในการศึกษาก็ยังเป็นช่องว่างที่มีให้เห็นอยู่อย่างชัดเจน กองการศึกษาผู้ใหญ่ (กรมการศึกษานอกโรงเรียนในปัจจุบัน) กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เริ่มดำเนินการจัดตั้งขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2514 ที่อำเภอเกาะคาและกิ่งอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง จำนวน 75 แห่ง โดยใช้ชื่อว่า "ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน" และได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2523 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น "ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน" เพราะนอกจากจะมีหนังสือพิมพ์รายวัน ซึ่งรัฐเป็นผู้จัดสรรงบประมาณให้แห่งละ 2 ฉบับ/วันแล้ว ยังมีสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ ให้ประชาชน

สามารถเลือกอ่านได้ตามความสนใจ เช่น หนังสือ วารสาร จุลสารและแผ่นปลิว เป็นต้น ไว้ให้บริการแก่ประชาชนในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ได้โดยอิสระตามความถนัดและความสนใจ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2522 : 1-2)

ในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นร่วมกันสร้าง โดยเลือกสถานที่ที่อยู่ในชุมชน ไป-มาสะดวก ตัวอาคารจัดสร้างขึ้นด้วยกำลังกายและกำลัง ทรัพยากรของประชาชน รัฐเป็นเพียงหน่วยงานที่สนับสนุนด้านงบประมาณจัดซื้อหนังสือพิมพ์รายวัน ผลิตเอกสารความรู้ท้องถิ่นและรับบริจาคหนังสือหรือวารสารแล้วคัดเลือกส่งไปให้ (เจริญผล สุวรรณโชติ. 2528 : 2-3) ประชาชนในหมู่บ้านจะต้องช่วยกันดูแลรักษาความสะอาด จัดหาหนังสือและอุปกรณ์ให้เพียงพอแก่ผู้มาใช้บริการ ดูแลหนังสือพิมพ์ให้อยู่ประจำในที่อ่านหนังสือและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ในการปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พร้อมทั้งจัดหาหนังสือบางประเภทที่เหมาะสมกับท้องถิ่นเพิ่มเติม (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2522 : 1-2)

เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน คือ จะต้องมียุรูปแบบที่แน่นอน โดยคำนึงถึงความสะดวกของประชาชนผู้ใช้บริการ มีเนื้อที่เพียงพอที่จะขยายหรือต่อเติม ได้มีอาคารเป็นเอกเทศมั่นคงถาวร มีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสืออย่างน้อย 10 คนขึ้นไป มีที่วางหนังสือพิมพ์อย่างน้อย 1 ที่ มีกระดานดำหรือป้ายนิเทศที่สามารถใช้งานได้ มีตู้หนังสือ 1 หลัง ต้องมีปริมาณหนังสือเพิ่มเติมขึ้นทุกปี และมีป้ายชื่อที่อ่านหนังสือที่มองเห็นได้อย่างชัดเจน (พุทธชาติ ราชปรีชา. 2524 : 60-64) ในการเลือกสถานที่สำหรับจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านควรพิจารณาเลือกสถานที่ที่เป็นจุดศูนย์รวมของหมู่บ้าน การติดต่อไป-มาสะดวก สิ่งแวดล้อมดี อากาศปลอดโปร่งร่มรื่นและปลอดภัยควรอยู่ใกล้ชุมชนเพื่อสะดวกในการดูแลทรัพย์สินต่าง ๆ ที่อยู่ในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. 2531 : 4)

ข้อมูลเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดชัยภูมิ

ก่อนปี พ.ศ. 2516 จังหวัดชัยภูมิ โดยหน่วยศึกษานิเทศก์ กองการศึกษาผู้ใหญ่กรมสามัญศึกษาประจำจังหวัดชัยภูมิ ได้จัดให้มีโครงการตั้งห้องสมุดชนบทในทุกอำเภอ เพื่อให้ประชาชนได้ยืมอ่าน หลังจากการทดลองโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่จังหวัดลำปาง ในปี พ.ศ. 2514 ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานแล้วก็ได้ขยายโครงการไปยังจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งจังหวัดชัยภูมิ ในปี พ.ศ. 2516 โดยจัดตั้งครั้งแรก 14 แห่ง ใน 14 หมู่บ้าน และต่อมาได้ขยายเพิ่มเติมเรื่อยมาโดยอยู่ในความรับผิดชอบของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ กรมการศึกษานอกโรงเรียน ปัจจุบันจังหวัดชัยภูมิมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทั้งสิ้น 741 แห่ง

การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของจังหวัดชัยภูมินั้น มุ่งที่จะส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และส่งเสริมให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการอ่านและการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนั้นจึงได้มีการจัดโครงการประกวดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของตนเองให้เจริญก้าวหน้าและเป็นศูนย์รวมของข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง โดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ ได้เริ่มจัดการประกวดครั้งแรกในปี พ.ศ. 2525 การจัดประกวดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับความสนใจจากประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากมายมีการจัดส่งที่อ่านหนังสือเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ดังนั้นศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิจึงจัดโครงการประกวดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเรื่อยมา โดยจัดให้มี 3 ปี/ครั้ง จนถึงปัจจุบัน (ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ.

แนวโน้มในการจัดดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอนาคต

สำหรับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในปี พ.ศ. 2529 เป็นต้นไป กรมการศึกษานอกโรงเรียนมีแนวโน้มที่จะจัดให้เป็นแหล่งความรู้และศูนย์ข้อมูลข่าวสารท้องถิ่น เป็นสถานที่รวบรวมสื่อที่จะให้บริการความรู้ ความบันเทิง ข้อมูลข่าวสารสรรพวิทยาการต่าง ๆ เช่นวิทยุ โทรทัศน์ เครื่องมือที่ใช้ทางการเกษตร วัสดุอุปกรณ์การสอนหรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษากองประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้จะต้องมีเจ้าหน้าที่คอยแนะนำอยู่เป็นประจำ และสถานที่แห่งนี้ชาวบ้านจะมาศึกษาค้นคว้าหาความรู้ได้ตลอดเวลา เป็นทั้งแหล่งความรู้และเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน และในปี พ.ศ. 2529 ได้มีการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งความรู้และศูนย์ข้อมูลข่าวสารในรูปแบบต่าง ๆ และมีชื่อเรียกแตกต่างกันไปในแต่ละท้องถิ่น เช่น ในภาคเหนือเรียก"อาศรม" จุดเน้นของอาศรม คือ เป็นการจัดการศึกษาเพื่อชุมชน ในเขตภูเขา ส่วนในจังหวัดนครราชสีมา เรียกว่า "ศูนย์บริการข่าวสารข้อมูลเพื่อการเรียนรู้ในอำเภอ" สำหรับจังหวัดภูเก็ต เรียกว่า "แผนความรู้การศึกษานอกโรงเรียน" แหล่งที่ทดลองจัด คือ สถานีขนส่งจังหวัดภูเก็ต และที่นักผู้โดยสารข้างโรงเรียนสตรีจังหวัดภูเก็ต ชาวบ้านรู้จักในนาม"แผนความรู้สู่ศาลาคอยรถ" ส่วนที่จังหวัดสิงห์บุรี เรียกว่า "โครงการที่อ่านหนังสือกระจายข่าว" เพื่อให้หอกระจายข่าวเป็นสื่อที่ส่งข่าวและความรู้ให้รับทราบภายในรัศมีของหมู่บ้านนั้น ๆ และที่จังหวัดกาฬสินธุ์มี "บังกภูมัย" เป็นสื่อที่นำความรู้ด้านกฎหมายสู่ประชาชน ซึ่งศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาฬสินธุ์ได้จัดพิมพ์ขึ้นเพื่อให้ความรู้ด้านกฎหมายสำหรับประชาชนใช้ภาษาง่าย ๆ สามารถอ่านแล้วเข้าใจ กำนันหรือผู้ใหญ่บ้านจะมารับแล้วนำไปใส่ไว้ในถังไม้ไผ่แขวนไว้บนบริเวณที่อ่านหนังสือ หรือที่อื่น ๆ เพื่อให้บริการประชาชนได้อย่างทั่วถึง เป็นต้น

ในอนาคตมีแนวโน้มในการที่จะพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแห่งนี้ ๆ ให้เป็นแหล่งความรู้และศูนย์ข้อมูลหมู่บ้านต่อไป (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2529 : 15)

คุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมีความสำคัญอย่างยิ่งในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในชนบท ส่งเสริมให้ประชาชนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน เป็นแหล่งที่ช่วยพัฒนาและแก้ปัญหาให้ประชาชน ดังนั้นในการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะประสบความสำเร็จได้ดีเพียงใดจะต้องประกอบด้วยคุณลักษณะหลายประการ ซึ่งจะกล่าวถึงดังต่อไปนี้

1. สถานที่จัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ควรเลือกสถานที่ตั้งที่ประชาชนพอใจ

เช่น อยู่ในละแวกบ้านประชาชนที่รวมกันอยู่อย่างหนาแน่น วัด โรงเรียน ศาลากลางบ้าน และกองทุนสาธิตพัฒนาหมู่บ้าน ควรคำนึงถึงความสะดวกในการจัดส่งหนังสือพิมพ์จากเอเยนต์ไปยังที่อ่านหนังสือแห่งนั้น และควรหลีกเลี่ยงการใช้ร้านค้า ร้านกาแฟ จัดเป็นที่อ่านหนังสือเพราะอาจทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจไม่กล้าเข้าไปใช้ หรือเข้าไปใช้โดยไม่สบายใจถ้ามิได้อุดหนุนร้านค้าดังกล่าว ทำให้ไม่สะดวกสำหรับผู้ใช้บริการ

2. สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ควรมีอาคารเป็นเอกเทศมีสภาพมั่นคงแข็งแรง

มีบริเวณที่จะสามารถขยายหรือต่อเติมได้ในภายหลัง ภายในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านควรจัดให้มีโต๊ะ-เก้าอี้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ประชาชน เช่น น้ำดื่ม หนังสือ วารสาร ฯลฯ อย่างเพียงพอ ควรมีการจัดวางหนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์อย่างเป็นระเบียบง่ายแก่การหยิบอ่าน เพราะสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสิ่งสำคัญในการชักจูงให้ประชาชนเข้าใช้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้

3. การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน คณะกรรมการ

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะมาจากประชาชนในหมู่บ้านที่ได้รับการคัดเลือกให้ทำหน้าที่ดูแลและพัฒนาปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พ.ศ. 2530 ดังนี้

1. เลือกสถานที่จัดตั้งที่อ่านหนังสือ จัดสร้างและจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
2. พิจารณาเลือกหนังสือพิมพ์รายวัน อย่างน้อยวันละ 2 ฉบับ สำหรับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
3. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาและเข้าใช้บริการ
4. จัดหาหนังสือและวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ มาให้บริการแก่ประชาชนในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
5. จัดหาเงินสำรองไว้เป็นทุนหมุนเวียนในกรณีเงินงบประมาณค่าหนังสือพิมพ์ล่าช้าหรือกรณีอื่น ๆ ที่จำเป็นเกี่ยวกับกิจการของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
6. จัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลและบำรุงรักษาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
7. จัดกิจกรรมเสริมความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ตามโอกาสอันสมควร
8. ประชุมพิจารณาหาแนวทางแก้ไขปัญหาลุप्तรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
9. ประสานงานกับสภาตำบลหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขอความร่วมมือในการดำเนินการจัดหาทุน และปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบส่วนใหญ่ของการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านก็ยังเป็นของประชาชนในท้องถิ่น รัฐบาลเพียงให้ความช่วยเหลือในด้านวิชาการ การจัดหาหนังสือบางประเภท และงบประมาณในการจัดซื้อหนังสือพิมพ์ให้เป็นประจำเท่านั้น และกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ให้เหตุผลในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้ประสบผลสำเร็จ คือ การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะสำเร็จได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพในการบริหารงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านนั้น ๆ การดำเนินงานของที่อ่านหนังสือประจำ

หมู่บ้าน ขึ้นอยู่กับสมาชิกในชุมชนเป็นหลัก ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะดำรงอยู่ได้และมีสภาพดีเพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของชุมชนนั้น ๆ ที่จะให้ความร่วมมือในการพัฒนาที่อ่านหนังสือ (โกวิท วรพิพัฒน์. 2528 : 6)

4. สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นคุณลักษณะที่สำคัญอีกประการหนึ่งในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพราะหากประชาชนมีสภาพเศรษฐกิจที่ดีแล้วก็จะสามารถให้ความช่วยเหลือในด้านเงินทุนและอื่น ๆ ที่จำเป็นในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2525 : 35-36) ได้ทำการประเมินผลโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านปีงบประมาณ 2524 เป็นการศึกษาที่อ่านหนังสือทั่วประเทศจากจำนวนผู้อ่านหนังสือในที่อ่านหนังสือ 7,200 แห่ง ทำให้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานที่อ่านหนังสือ และได้สรุปลักษณะที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่อ่านหนังสือ ดังนี้

สภาพภูมิศาสตร์ของแต่ละท้องถิ่นที่แตกต่างกัน เช่น ในท้องถิ่นที่ประชาชนมีอาชีพทำสวนทำไร่ ลักษณะชุมชนอยู่อย่างกระจัดกระจายกันมาก ซึ่งต่างจากหมู่บ้านที่เป็นชาวนาจะตั้งบ้านเรือนรวมกันอยู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน และสามารถดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้ดี

สภาพเศรษฐกิจมีผลต่อที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน คือ หมู่บ้านที่ประชาชนมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมักจะ ไม่ได้รับความสนใจ เพราะประชาชนมักจะซื้อหนังสืออ่านเองซึ่งสะดวกกว่า และหมู่บ้านที่มีฐานะยากจนก็จะไม่ค่อยสนใจอ่านหนังสือ เพราะต้องทุ่มเทความสนใจในเรื่องปากเรื่องท้อง ซึ่งมีความสำคัญและจำเป็นมากกว่า

นอกจากคุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านดังกล่าวมาแล้ว ยังมีคุณลักษณะด้านอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เช่น ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน เจตคติต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งจะกล่าวต่อไป

บทบาทของผู้นำชุมชนต่อพัฒนาท้องถิ่น

ไพรัตน์ เตชะรินทร์ (2527 : 80) ได้สรุปหลักการและแนวทางในการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนจะทำได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ มากมาย คือ ต้องเป็นกิจกรรมที่ประชาชนยอมรับความจำเป็นและเป็นประโยชน์ในกิจกรรมนั้น และต้องดำเนินการในลักษณะกลุ่มเพื่อสร้างพลังกลุ่มร่วมกันรับผิดชอบร่วมกัน ปลุกฝังทัศนคติและพฤติกรรมแก่ส่วนรวม กิจกรรมที่จัดให้ประชาชนในชุมชนของการมีส่วนร่วมต้องสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรมของชุมชน ตลอดจนต้องอาศัยผู้นำชุมชนซึ่งหมายถึงผู้นำตามธรรมชาติที่ชาวบ้านเคารพนับถือ ผู้นำทางศาสนา ผู้นำที่ได้รับการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งจากราชการเพื่อเป็นผู้บุกเบิกและชักนำชาวบ้านต่อไป ขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้น คือ หาข้อมูล หาสาเหตุของปัญหาพร้อมปรึกษาหารือหาทางแก้ไขปัญหาร่วมตัดสินใจ วางแผนงานและปฏิบัติงานร่วมกัน

จากรายงานการวิจัยโครงการสารภี ตำบลชวมุง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าบุคคลเข้ามาร่วมสมาชิกกลุ่มโครงการมีลักษณะที่น่าสนใจบางประการดังนี้ (กรมการพัฒนาชุมชน. 2514 : 21 - 33) .

1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูงมีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าคนที่มีอายุน้อย
2. สมาชิกกลุ่มที่เป็นชายเข้ามาร่วมในโครงการมากกว่าสมาชิกกลุ่มที่เป็นหญิง
3. ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำ
4. บุคคลที่แต่งงานแล้วเป็นหัวหน้าครอบครัวเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ต่ำกว่า

5. บุคคลที่เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการส่วนใหญ่ประกอบอาชีพอยู่ในหมู่บ้านมานานกว่า 20 ปี

นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังอาจเกิดจากแนวความคิดอื่น ๆ เช่น

1. ความศรัทธาที่มีต่อบุคคลสำคัญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
2. ความเกรงใจต่อบุคคลที่เคารพนับถือ หรือมีเกียรติยศ ตำแหน่ง ทำให้ประชาชนเกิดความเกรงใจที่จะมีส่วนร่วมด้วยทั้ง ๆ ที่ไม่มีความศรัทธาหรือความเต็มใจอย่างเต็มเปี่ยมที่จะกระทำ
3. อำนาจบังคับ ที่เกิดจากบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่าทำให้ประชาชนถูกบีบบังคับให้มีส่วนร่วมในการกระทำต่าง ๆ

ผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า การที่บุคคลต่าง ๆ ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในองค์การใด ๆ นั้นเนื่องมาจากความเห็นพ้องต้องกันในเรื่องความต้องการ อาจจะเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องของความคิดเห็นช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ การมีส่วนร่วมเป็นผู้นำ เป็นกรรมการและอื่น ๆ สิ่งที่จะทำให้บุคคลเข้ามามีส่วนร่วมนั้นเขาอาจจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่เขาได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมด้วย ฉะนั้นในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่จะต้องยึดหลักของการมีส่วนร่วมของชุมชน จึงต้องมีผลหลากหลายเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการหรือพื้นฐานของชุมชนนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากผลการทดลองจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่อำเภอเกาะคา และกิ่งอำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง และได้ขยายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศนั้น ได้มีผู้ศึกษาวิจัย

เกี่ยวกับประโยชน์และความสนใจของประชาชนที่มีต่อที่อ่านหนังสือและผลกระทบของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ผลการศึกษาที่ผ่านมามีดังนี้

ในปี 2517 กุหลาบ หวังดีศิริกุล (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความคงอยู่ของการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษาจากโครงการแก้ไขปัญหาการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จและผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า ผู้จบการศึกษาระดับเบ็ดเสร็จและผู้จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมีระดับความคงอยู่ของการรู้หนังสือสูงกว่าประชาชนประเภทเดียวกันในหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมีผลทำให้ผู้จบโครงการจัดการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จและผู้จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สามารถรักษาระดับการรู้หนังสือไว้ได้

ในปี 2519 จิรายุ ดาศรี (2519 : 115 - 116) ได้ศึกษาเรื่องความคาดหวังและผลที่ประชาชนได้รับเกี่ยวกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในจังหวัดลำปาง โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐบาล ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งที่อ่านหนังสือ กรรมการที่อ่านหนังสือ และประชาชนที่เข้าไปใช้ที่อ่านหนังสือ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนได้รับประโยชน์จากที่อ่านหนังสือมากวันหนึ่ง ๆ จะมีผู้ได้รับข่าวสารถึง 36 - 72 คน/ที่อ่าน 1 แห่ง และจะได้รับข่าวสารทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา สำหรับสิ่งที่ประชาชนต้องการจากที่อ่านหนังสือพบว่าเป็นวัสดุครุภัณฑ์ประจำที่อ่านหนังสือ เอกสารความรู้เกี่ยวกับอาชีพและความรู้ทั่วไป

ปี 2522 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง (2525 : 19) ได้ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านเพื่อศึกษาสภาพทั่วไป และความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในเขตการศึกษา 6 จำนวน 84 แห่ง โดยศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน พบว่าอยู่ในเกณฑ์ดีมาก 1 แห่ง อยู่ใน

เกณฑ์ดี 14 แห่ง พอใช้ 32 แห่ง ควรปรับปรุง 15 แห่ง ควรยุบ - ย้าย 22 แห่งและยังพบว่าผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านขึ้นอยู่กับตัวแปรต่าง ๆ คือ จำนวนเก้าอี้หรือม้านั่งสำหรับอ่าน ระยะเวลาที่คณะกรรมการได้ประชุม จำนวนเงินงบประมาณที่ใช้ในการก่อสร้าง แผนป้ายที่ติดไว้ ป้ายชื่อที่อ่านหนังสือ โต๊ะ - เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหนังสือ การสูญหายของหนังสือ และจำนวนที่อ่านหนังสือในแต่ละอำเภอ ส่วนความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อที่อ่านหนังสือมีดังนี้ ที่อ่านหนังสือควรตั้งอยู่ในหมู่บ้านใหญ่ ๆ ที่มีบ้านเรือนรวมกันอยู่เป็นกลุ่ม มีการคมนาคมสะดวก ที่อ่านหนังสือควรมีอาคารที่มั่นคงแข็งแรง มีวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการเพียงพอ ที่อ่านหนังสือจะดีหรือเลวขึ้นอยู่กับคณะกรรมการที่อ่านหนังสือซึ่งควรเป็นประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้เลือกตั้ง มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง 1 คน เจ้าหน้าที่ควรเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการที่อ่านหนังสือทุก ๆ 6 เดือน ควรมีการนิเทศตรวจเยี่ยมเดือนละ 1 ครั้ง ควรมีการคัดเลือกคณะกรรมการที่อ่านหนังสือทุกปี และก่อนเปิดที่อ่านหนังสือแห่งใหม่ควรให้คณะกรรมการได้เข้าอบรมชี้แจงลักษณะการดำเนินงานและวัตถุประสงค์ของที่อ่านหนังสือ

ต่อมาปี 2523 ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ (2523 : บทคัดย่อ) ได้ติดตามประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจังหวัดลำพูน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สภาพที่อ่านหนังสือทั้งหมด 167 แห่ง เมื่อจัดเกณฑ์ระดับคะแนนแล้วมีที่อ่านหนังสือสภาพดีมาก 3 แห่ง สภาพดี 10 แห่ง สภาพพอใช้ 83 แห่ง และสภาพต้องปรับปรุง 71 แห่ง

2. มีประชาชนอ่านหนังสือประมาณ 25 - 30 คน/วัน
3. หนังสือพิมพ์ไปถึงที่อ่านอย่างช้า 1 วัน
4. ทำเลที่ตั้งอยู่ในชุมชนไปใช้ได้สะดวก
5. ที่อ่านหนังสือมีบริการที่นั่งอ่านหนังสืออย่างน้อย 8 คนขึ้นไป

6. มีผู้ดูแลเอาใจใส่อย่างน้อยวันละ 1 คน
7. มีหนังสือพิมพ์ให้อ่านย้อนหลังอย่างน้อย 5 วัน
8. หนังสือเสริมการอ่านอย่างอื่น ๆ แทบจะไม่มีให้ประชาชนได้อ่านเลย
9. เอกสารเผยแพร่ช่องทางราชการและหนังสือพิมพ์ผ่านมีน้อย เก่าและฉีกขาด
10. วัสดุอุปกรณ์ประกอบคอนข้างทรุดโทรม
11. คณะกรรมการที่อ่านหนังสือให้ความสนใจที่จะพัฒนาปรับปรุงน้อยมาก
12. การตกแต่งอาคารทั้งภายใน ภายนอกมีน้อย
13. อาคารสถานที่ไม่ค่อยได้ใช้ประโยชน์เพื่อกิจกรรมอื่น

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานที่อ่านหนังสือในเขตการศึกษาที่ 11 การศึกษาค้นคว้า

1. คณะกรรมการที่อ่านหนังสือเป็นผู้นำสำคัญในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือในเรื่องต่าง ๆ คือ การชี้แจงนโยบายของที่อ่านหนังสือให้ประชาชนทราบ การปรับปรุงการจัดหาหนังสือและดูแลรักษา

2. สภาพที่ตั้งอาคารและสิ่งอำนวยความสะดวกของการจัดอาคารสถานที่ และการจัดที่เอื้อต่อการดำเนินงานที่อ่านหนังสือ

2.1 สภาพตำแหน่งที่ตั้งที่อ่านหนังสือที่ดีเข้าเกณฑ์มากที่สุด คือ จุดที่ตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ประชาชนใช้ได้สะดวก สภาพที่ตั้งสามารถอ่านได้อิสระไม่ต้องเกรงใจผู้อื่นจนเกินไป และมีเส้นทางคมนาคมสะดวก มีสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น ไม่มีเสียงและกลิ่นรบกวน

2.2 สิ่งอำนวยความสะดวกที่เข้าเกณฑ์มาก คือ มีอาคารเป็นเอกเทศ ขนาดของอาคารได้มาตรฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด

2.3 การจัดอาคารสถานที่และการจัดที่อ่านหนังสือที่ดี คือ ได้จัดเก็บหนังสืออุปกรณ์ต่าง ๆ ที่มีระเบียบ

3. ด้านการรับข่าวสารและความรู้ของผู้ใช้บริการ

3.1 การรับข่าวสารและความรู้สัมพันธ์กับระดับการศึกษาของผู้ใช้บริการ และอาชีพของผู้ใช้บริการ

3.2 การรับข่าวสารและความรู้ไม่สัมพันธ์กับมาตรฐานของที่อ่านหนังสือ

3.3 ความคงอยู่ของการรู้หนังสือไม่สัมพันธ์กับมาตรฐานของที่อ่านหนังสือ

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2528 : 49 - 50) ได้ศึกษาเรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดที่อ่านหนังสือ พบว่า หมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพของการจัดที่อ่านหนังสือสูงมีความเปลี่ยนแปลงของประชาชนสูงกว่าหมู่บ้านที่มีประสิทธิภาพของการจัดต่ำทุกด้าน การเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ดังกล่าวเปลี่ยนจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้

1. โอกาสในการรับรู้ข่าวสาร
2. ความร่วมมือในท้องถิ่น
3. นิสัยทางการอ่าน
4. ความสามารถทางการอ่าน
5. การพึ่งพาตนเอง
6. การแสวงหาความช่วยเหลือจากภายนอก
7. อัตราการรู้หนังสือ
8. การปรับปรุงอาชีพ

ในปี พ.ศ. 2528 เก็บ ครีสง่า (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของประชาชนในเขตชนบทพื้นที่ยากจนอำเภอไทรกพระ จังหวัดนครสวรรค์ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 14 ปีขึ้นไปจำนวน 286 คน ผลของการวิจัยพบว่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านต่าง ๆ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่าน

หนังสือประจำหมู่บ้านมีดังนี้

1. ประชาชนที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่รัฐและคณะกรรมการมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากกว่าประชาชนที่มีการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและคณะกรรมการน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความเข้มของความสัมพันธ์ที่ระดับสูงมาก
2. ประชาชนที่เป็นสมาชิกกลุ่มสังคม จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากกว่าประชาชนที่ไม่ได้เป็นสมาชิกกลุ่มสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความเข้มของความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
3. ประชาชนที่มีอายุมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากกว่าประชาชนที่มีอายุน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความเข้มของความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
4. ประชาชนที่มีการศึกษาต่ำ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านมากกว่าประชาชนที่มีการศึกษาสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความเข้มของความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ส่วนปัจจัยทางด้าน เพศ และความรู้ ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในปี พ.ศ. 2529 นรินทร์ บุญวงศ์ (2529 : 77) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร พบว่า ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอยู่ในระดับที่สูงกว่า ประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่ไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แบ่งวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าออกเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดแหล่งข้อมูล ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดแหล่งข้อมูล ประชากรและการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

1. แหล่งข้อมูล แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านใน จังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 741 แห่ง แบ่งเป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล อำเภอละ 1 แห่ง จำนวน 14 แห่ง และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล จำนวน 727 แห่ง ส่วนประชากรที่ให้ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่

1.1 คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล หมู่บ้านละ 6 คน จำนวน 36 คน

1.2 ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำนวน 1,129 คน

2. การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้มาโดยการสุ่ม ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยสุ่มอำเภอในจังหวัดชัยภูมิ ซึ่งมี 13 อำเภอ 1 ถึงอำเภอ โดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 3 อำเภอ ซึ่งจะได้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล อำเภอละ 1 แห่ง และสุ่มอย่างง่ายที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลจากอำเภอ

เดียวกันอำเภอละ 1 แห่ง จะได้ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล 3 แห่ง และ
ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล 3 แห่ง รวมทั้งสิ้น 6 แห่ง

2.2 สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูล ผู้วิจัยสุ่มจากประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน
หนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลโดยการสุ่มอย่างง่ายในจำนวนเท่า ๆ กัน
หมู่บ้านละ 50 คน รวมทั้งสิ้น 300 คน ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล

อำเภอ	กลุ่มตัวอย่าง			สถานภาพของ ที่อ่านหนังสือ
	ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	คณะกรรมการ ที่อ่านหนังสือ	ประชาชน	
เมือง	บ้านห้วยบง ต.ห้วยบง	6	50	ได้รับรางวัล
	บ้านหนองหิน ต.ห้วยบง	6	50	ไม่ได้รับรางวัล
จัตุรัส	บ้านวังเสมา ต.กุดน้ำใส	6	50	ได้รับรางวัล
	บ้านมะเกลือ ต.บ้านกอก	6	50	ไม่ได้รับรางวัล
ภูเขียว	บ้านคำว ต.โอโธ	6	50	ได้รับรางวัล
	บ้านหนองคัน ต.ธาตุทอง	6	50	ไม่ได้รับรางวัล
รวม	6	36	300	

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้มี 4 อย่าง คือ

1. แบบประเมินผล เป็นแบบในการประเมินผลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในด้านสถานที่ตั้ง และสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นแบบเลือกตอบ

2. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้สัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจของประชาชนและความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน แบบสัมภาษณ์มีลักษณะดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ

0	หมายถึง	ไม่ได้ปฏิบัติ
1	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
2	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
3	หมายถึง	ปฏิบัติมาก

2.2 แบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชน เป็นแบบเลือกตอบ

2.3 แบบสัมภาษณ์ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

1	หมายถึง	น้อยที่สุด
2	หมายถึง	น้อย
3	หมายถึง	ปานกลาง
4	หมายถึง	มาก
5	หมายถึง	มากที่สุด

3. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านความสามารถในการอ่านของประชาชน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิจิตร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน คำถามแบ่งเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 สะกดคำ

ส่วนที่ 2 คำเหมือนหรือข้อความเหมือน

ส่วนที่ 3 การใช้ภาษา

ส่วนที่ 4 ความเข้าใจในการอ่าน

4. แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการวัดเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ คือ

หากข้อความเป็นเจตคติทางลบ จะมีความหมาย ดังนี้

ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
-------------	---------	---------

ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	1 คะแนน
----------	---------	---------

เห็นด้วย	เท่ากับ	0 คะแนน
----------	---------	---------

หากข้อความเป็นเจตคติทางบวก จะมีความหมาย ดังนี้

เห็นด้วย	เท่ากับ	2 คะแนน
----------	---------	---------

ไม่แน่ใจ	เท่ากับ	1 คะแนน
----------	---------	---------

ไม่เห็นด้วย	เท่ากับ	0 คะแนน
-------------	---------	---------

วิธีการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. กำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบประเมินผล แบบสัมภาษณ์ และแบบทดสอบ ตลอดจน

กระบวนการต่าง ๆ ในการวัดผลแล้วสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 แบบประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาข้อมูลจากคู่มือการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและเกณฑ์มาตรฐานของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของกรมการศึกษานอกโรงเรียน แล้วนำมาตั้งเป็นข้อคำถาม

2.2 แบบสัมภาษณ์คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาเอกสารคู่มือแนะนำการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน

2.3 แบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชนและความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชุมชน ของกระทรวงมหาดไทย

2.4 แบบทดสอบเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชน ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้

2.5 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนิจิตร มีทั้งหมด 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก คะแนนเต็ม 30 คะแนน นรินทร์ บุญวงศ์ (2529 : 32) ได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นประชาชนที่จบการศึกษาค้นคว้า จำนวน 37 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นจากสูตร KR.20 คูเดอร์-ริชาร์ดสัน ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่น .76

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการประเมินผล การสัมภาษณ์ การวัดเจตคติต่อการศึกษาและการทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน ในหมู่บ้านที่มีหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำนวน 6 หมู่บ้าน ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้ผู้ช่วยวิจัยอีก 6 คน ช่วยในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยก่อนออกปฏิบัติการ ผู้วิจัยจะชี้แจงให้ผู้ช่วยวิจัยได้เข้าใจถึงจุดประสงค์ในการรวบรวมข้อมูลและลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยเริ่มเก็บตั้งแต่วันที่ 20 กันยายน 2534 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2534 รวมระยะเวลาทั้งสิ้น 1 เดือนครึ่ง และเมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจึงนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เมื่อได้แบบประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลด้านสถานที่ตั้ง และสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แบบสอบถามระดับการศึกษาของประชาชนกลับมาแล้ว ผู้วิจัยนำมาแจกแจงความถี่ และคิดคำนวณหาค่าร้อยละของคำตอบแต่ละข้อ แล้วจึงเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือและระดับการศึกษาของประชาชน จำแนกตามตัวแปรสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
2. นำแบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่เก็บข้อมูลเสร็จแล้ว มาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชน ความสามารถในการอ่านของประชาชน เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามตัวแปรสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล โดยใช้ t-test

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ คือ การวิเคราะห์แบบทดสอบ ได้แก่ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยคำนวณจากสูตร KR.20 (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 168)

$$rtt = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum p_i^2}{n} \right)$$

เมื่อ	rtt	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อในแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ตอบผิดในแต่ละข้อ
	$\sum p_i^2$	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งหมด

4.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2.1 หาค่าร้อยละของข้อมูลตามตัวแปรแต่ละข้อ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

4.2.2 หาค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2531 : 33)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนประชากรในกลุ่มตัวอย่าง

4.3 การหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ล้วน สายยศและ อังคณา สายยศ. 2528 : 64)

$$s = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	s	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$\sum X^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนแต่ละข้อ ยกกำลังสอง
	$\sum X^2$	แทน	ค่าผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชน ความสามารถ

ในการอ่านของประชาชน เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน โดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 171)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย
	$\bar{X}_1, \bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	s_1^2, s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่าง ที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2
	n_1, n_2	แทน	จำนวนข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{x}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
s.d.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม
**	แทน	ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้สรุปผลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้าและได้เสนอผลการวิเคราะห์ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
2. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
3. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
4. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

5. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
6. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
7. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
8. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ระยะทางจากบ้านพักประชาชนถึงที่อ่านหนังสือ				
ไกลที่สุดประมาณ 1.1 500-800 เมตร	1	33.33	-	-
1.2 801-1,000 เมตร	2	66.67	3	100.00
1.3 1,001-1,300 เมตร	-	-	-	-
1.4 1,301-1,500 เมตร	-	-	-	-
1.5 1,500 เมตรขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
ใกล้ที่สุดประมาณ 1.6 1-50 เมตร	3	100.00	-	-
1.7 51-150 เมตร	-	-	3	100.00
1.8 151-250 เมตร	-	-	-	-
1.9 251-400 เมตร	-	-	-	-
1.10 400 เมตรขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
2. ระยะทางเฉลี่ยของบ้านพักประชาชน จำนวน 50				
ครอบครัว ถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน				
2.1 1-200 เมตร	60	40.00	42	28.00
2.2 201-500 เมตร	53	35.33	54	36.00

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
2.3 501-1,000 เมตร	37	24.67	54	36.00
2.4 1,001-1,500 เมตร	-	-	-	-
2.5 1,500 เมตรขึ้นไป	-	-	-	-
รวม	150	100.00	150	100.00
3. ที่อ่านหนังสือกับความสะดวกในการเข้าถึง				
3.1 อยู่ติดถนนใหญ่มีรถขนส่งผ่านไป-มาสะดวก	3	100.00	2	66.67
3.2 อยู่ในซอยห่างถนนใหญ่ไม่เกิน 50 เมตร มี ทางรถยนต์วิ่งเข้า-ออกสะดวก	-	-	1	33.33

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3.3 อยู่ในซอยลึกมากกว่า 50 เมตร มีทางรถยนต์ วิ่งเข้า-ออกได้สะดวก	-	-	-	-
3.4 อยู่ในซอยลึกรถยนต์ไม่สามารถวิ่งเข้าไปถึง ที่อ่านหนังสือได้	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
4. การติดต่อสื่อสารกับประชาชน				
4.1 สะดวกเพราะมีเสียงตามสายหรือหอกระจาย ข่าวตั้งอยู่ในบริเวณที่อ่านหนังสือ	2	66.67	2	66.67
4.2 สะดวกเพราะมีเสียงตามสายหรือหอกระจาย ข่าวตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้าน	1	33.33	1	33.33

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
4.3 ไม่สะดวกเพราะไม่มีเสียงตามสายหรือ หอกระจายข่าวในบริเวณหมู่บ้าน	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
5. ความเป็นสัดส่วนของที่อ่านหนังสือ				
5.1 เป็นสัดส่วนเฉพาะ คือ เป็นอาคารที่สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นห้องอ่านหนังสือโดยเฉพาะ	2	66.67	2	66.67
5.2 ไม่เป็นสัดส่วนเฉพาะ คือ ใช้อาคารร่วมกับ ร้านค้า ร้านกาแฟ หรือกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน	1	33.33	1	33.33
รวม	3	100.00	3	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
6. การขยายต่อเติมที่อ่านหนังสือ				
6.1 ขยายได้ เพราะมีพื้นที่เหลืออยู่และสามารถ จัดให้สวยงามได้	3	100.00	2	66.67
6.2 ขยายได้เล็กน้อย แต่ก็ทำให้ที่อ่านหนังสือ ไม่สวยงาม	—	—	—	—
6.3 ขยายไม่ได้ เพราะอยู่ในพื้นที่จำกัดหรือติดขัด เรื่องผลประโยชน์ของที่ดินที่จะขยายออกไป	—	—	1	33.33
รวม	3	100.00	3	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่าคุณลักษณะของสถานที่ตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านด้านระยะทาง
จากบ้านพักประชาชนถึงที่อ่านหนังสือของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

แตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) มีระยะทางไกลที่สุด 801-1,000 เมตร และทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีระยะทางไกลที่สุด 1-50 เมตร ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีระยะทางไกลที่สุด 801-1,000 เมตร และไกลที่สุดมีระยะทาง 51-150 เมตร

ด้านระยะทางเฉลี่ยของบ้านพักประชาชน จำนวน 50 ครอบครัว ถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะแตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ร้อยละ 40.00 มีระยะทางเฉลี่ยประมาณ 1-200 เมตร ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลร้อยละ 36.00 มีระยะทางเฉลี่ยประมาณ 201-500 เมตร และ 501-1,000 เมตร

ด้านความสะดวกในการเข้าถึงของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะแตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) อยู่ติดถนนใหญ่มีรถขนส่งผ่านไป-มาสะดวก ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลมีเพียงร้อยละ 66.67 เท่านั้นที่มีลักษณะดังกล่าว

ด้านการติดต่อสื่อสารกับประชาชน และความเป็นสัดส่วนของที่อ่านหนังสือของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) มีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวตั้งอยู่ในบริเวณที่อ่านหนังสือ และมีอาคารที่อ่านหนังสือตั้งอยู่เป็นสัดส่วนเฉพาะ

ด้านการขยายต่อเติมที่อ่านหนังสือของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะแตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) สามารถขยายได้เพราะมีพื้นที่เหลืออยู่และสามารถจัดให้สวยงามได้ ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลมีเพียง ร้อยละ 66.67 ที่สามารถขยายได้เพราะมีพื้นที่เหลืออยู่และสามารถจัดให้สวยงามได้

2. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพ
ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพ
 ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 3
 ตาราง 3 เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนก
 ตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. สภาพการจัดบริเวณภายนอก				
1.1 มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ให้ ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือ	3	100.00	1	33.33
1.2 ไม่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ให้ ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือ	—	—	2	66.67

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
รวม	3	100.00	3	100.00
2. บริเวณภายนอกมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่าน				
2.1 มี นั่งได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	3	100.00	2	66.67
2.2 มี นั่งได้ 5-9 คน	-	-	-	-
2.3 มี นั่งได้ 1-4 คน	-	-	-	-
2.4 ไม่มี	-	-	1	33.33
รวม	3	100.00	3	100.00
3. ป้ายชื่อที่อ่านหนังสือ				
3.1 มีสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3	100.00	3	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
3.2 ไม่มี	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
4. บำยนิเทศต่าง ๆ				
4.1 มีสามารถใช้การได้ดี	2	66.67	2	66.67
4.2 มีแต่ชำรุด	1	33.33	-	-
4.3 ไม่มี	-	-	1	33.33
รวม	3	100.00	3	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
5. สภาพตัวอาคารที่อ่านหนังสือ				
5.1 สภาพดีมาก	3	100.00	1	33.33
5.2 สภาพพอใช้	-	-	2	66.67
5.3 สภาพทรุดโทรม	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
6. ตัวอาคารที่อ่านหนังสือมีพื้นที่				
6.1 21 ตารางเมตรขึ้นไป	3	100.00	1	33.33
6.2 16-20 ตารางเมตร	-	-	2	66.67
6.3 มีพื้นที่น้อยกว่า 16 ตารางเมตร	-	-	-	-

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
รวม	3	100.00	3	100.00
7. ภายในที่อ่านหนังสือมีโต๊ะ-เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่าน				
7.1 มีนั่งได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป	3	100.00	2	66.67
7.2 มีนั่งได้ 5-9 คน	-	-	1	33.33
7.3 มีนั่งได้ 1-4 คน	-	-	-	-
7.4 ไม่มี	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
8. สภาพตู้เก็บหนังสือ วารสาร				
8.1 มีใช้งานได้ดี	3	100.00	-	-

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
8.2 มีแต่ชำรุด	-	-	1	33.33
8.3 ไม่มี	-	-	2	66.67
รวม	3	100.00	3	100.00
9. สภาพชั้นวางหนังสือ วารสาร				
9.1 มีใช้งานได้ดี	3	100.00	2	66.67
9.2 มีแต่ชำรุด	-	-	1	33.33
9.3 ไม่มี	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
10. ความเป็นปัจจุบันของหนังสือพิมพ์				
10.1 มีหนังสือพิมพ์เป็นปัจจุบันทุกวัน	3	100.00	-	-
10.2 มีแต่ถึงที่อ่านหนังสือล่าช้า 1-3 วัน	-	-	3	100.00
10.3 มีหนังสือพิมพ์แต่ถึงที่อ่านหนังสือช้ามากกว่า 3 วัน	-	-	-	-
10.4 ไม่มีหนังสือพิมพ์	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
11. หนังสือพิมพ์ให้บริการในที่อ่านหนังสือย้อนหลัง				
11.1 ตั้งแต่ 5 ฉบับขึ้นไป	2	66.67	1	33.33
11.2 1-4 ฉบับ	1	33.33	-	-
11.3 ไม่มี	-	-	2	66.67

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
รวม	3	100.00	3	100.00
12. จำนวนหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในที่อ่านหนังสือ				
12.1 มากกว่า 500 เล่มขึ้นไป	2	66.67	-	-
12.2 300-500 เล่ม	1	33.33	1	33.33
12.3 100-299 เล่ม	-	-	2	66.67
12.4 1-99 เล่ม	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
13. จำนวนผู้เข้าใช้บริการโดยเฉลี่ยต่อวัน				
13.1 มากกว่า 50 คนขึ้นไป	-	-	-	-

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
13.2 26-50 คน	-	-	-	-
13.3 11-25 คน	3	100.00	3	100.00
13.4 1-10 คน	-	-	-	-
รวม	3	100.00	3	100.00
14. การดูแลรักษาความสะอาด				
14.1 มีการดูแลรักษาความสะอาดทุกวัน	2	66.67	-	-
14.2 มีการดูแลรักษาความสะอาด 2-3 วัน/ครั้ง	1	33.33	1	33.33
14.3 มีการดูแลรักษาความสะอาดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	-	-	-	-
14.4 ไม่มีการดูแลรักษาความสะอาด	-	-	2	66.67

ตาราง 3 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สภาพภาพของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
รวม	3	100.00	3	100.00

จากตาราง 3 แสดงว่าคุณลักษณะของสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ด้านสภาพการจัดบริเวณภายนอก มีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านภายนอกและภายใน สภาพตัวอาคาร พื้นที่ของที่อ่านหนังสือ สภาพตู้และชั้นเก็บหนังสือและวารสาร ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล แตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้ให้ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือ มีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านภายนอกและภายในได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป มีตัวอาคารอยู่ในสภาพดีมั่นคงแข็งแรง มีพื้นที่อาคารตั้งแต่ 21 ตารางเมตรขึ้นไป มีตู้และชั้นเก็บหนังสือวารสารอยู่ในสภาพดี ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 ไม่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้ให้ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือ มีตัวอาคารอยู่ในสภาพพอใช้ มีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านภายนอกและภายในได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป ตัวอาคารมีพื้นที่ 16-20 ตารางเมตร ไม่มีตู้เก็บหนังสือวารสาร

ด้านป้ายนิเทศต่าง ๆ หนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลังในที่อ่านหนังสือ จำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ การดูแลรักษาความสะอาดในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะแตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) มีป้ายนิเทศต่าง ๆ ที่สามารถใช้งานได้ดี มีหนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลังในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านตั้งแต่ 5 ฉบับขึ้นไป มีหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากกว่า 500 เล่มขึ้นไป และมีการดูแลรักษาความสะอาดในที่อ่านหนังสือทุกวัน ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.67) ไม่มีหนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลังในที่อ่านหนังสือ มีจำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ประมาณ 100-299 เล่ม และไม่มีการดูแลรักษาความสะอาดในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ด้านความเป็นปัจจุบันของหนังสือพิมพ์ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล แตกต่างกัน คือ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีหนังสือพิมพ์ให้บริการในที่อ่านหนังสือเป็นปัจจุบันทุกวัน ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีหนังสือพิมพ์แต่ถึงที่อ่านหนังสือล่าช้า 1-3 วัน

ด้านป้ายชื่อที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และจำนวนผู้ใช้บริการของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน คือ ทุกแห่ง (ร้อยละ 100.00) มีป้ายชื่อที่อ่านหนังสือที่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน และมีผู้เข้าใช้บริการโดยเฉลี่ยประมาณ 11-25 คน/วัน

3. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตาม
สถานภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตาม
สถานภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ใน
ตาราง 4

ตาราง 4 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน
จำแนกตามสถานภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล และไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชน ในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม สถานภาพที่อ่านหนังสือ				t
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล		
	$\bar{x}$	s.d.	$\bar{x}$	s.d.	
สภาพเศรษฐกิจของประชาชน	33.60	13.86	26.92	11.79	4.50 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 แสดงว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมี
สภาพเศรษฐกิจ ดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตาม

สถานการณ์ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตาม
สถานการณ์ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ใน
ตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบค่าร้อยละของคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน

จำแนกตามสถานการณ์ของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชน ในหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานการณ์ของที่อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1. ระดับการศึกษาชั้นสูงสุด				
1.1 ป.6 หรือ ป.7	91	60.67	92	61.33
1.2 ม.3 หรือ ม.ศ.3	27	18.00	17	11.33

ตาราง 5 (ต่อ)

คุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชน ในหมู่บ้าน	ค่าร้อยละ จำแนกตาม สถานภาพของผู้อ่านหนังสือ			
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล	
	ความถี่	ร้อยละ	ความถี่	ร้อยละ
1.3 ม.6 , ม.ศ.5 หรือ ปวช.	26	17.33	27	18.00
1.4 อนุปริญญา หรือ ปวส.	4	02.67	13	08.67
1.5 ปริญญาตรี	2	01.33	1	00.67
1.6 สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-
รวม	150	100.00	150	100.00

จากตาราง 5 แสดงว่าคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล แตกต่างกันเล็กน้อย คือ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมีร้อยละ 60.67 จบการศึกษาระดับสูงสุดชั้น ป.6 หรือ ป.7 รองลงไปร้อยละ 18.00 จบม.3 หรือ ม.ศ.3 ส่วนประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัลมีร้อยละ 61.33 จบการศึกษาระดับสูงสุด ชั้น ป.6 หรือ ป.7 และรองลงไปร้อยละ 18.00 จบม.6 ,ม.ศ.5 หรือปวช.

5. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 6

ตาราง 6 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน
จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่าน ของประชาชนในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม สถานภาพที่อ่านหนังสือ				t
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล		
	$\bar{x}$	s.d.	$\bar{x}$	s.d.	
ความสามารถในการอ่านของประชาชนใน หมู่บ้าน	24.11	3.642	22.45	4.414	3.55 **

$$t(1.01, df = 136) = 2.58$$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 แสดงว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมี
ความสามารถในการอ่านดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาค้นหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน
จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน
จำแนกตามสถานภาพของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผล
ดังแสดงไว้ในตาราง 7

ตาราง 7 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนใน
หมู่บ้าน จำแนกตามสถานภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ ของประชาชนในหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม สถานภาพที่อ่านหนังสือ				t
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล		
	$\bar{x}$	s.d.	$\bar{x}$	s.d.	
เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนใน หมู่บ้าน	37.40	3.577	36.17	3.363	3.08 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

จากตาราง 7 แสดงว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล
มีเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ดีกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับ
รางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

7. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 8

ตาราง 8 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม สภาพของที่อ่านหนังสือ				t
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล		
	$\bar{x}$	s.d.	$\bar{x}$	s.d.	
การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือ	36.11	4.861	23.11	6.489	6.80 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 8 แสดงว่า คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล มีคะแนนในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านสูงกว่า ของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. เปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล และ ไม่ได้รับรางวัล

การเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล และ ไม่ได้รับรางวัล ปรากฏผลดังแสดงไว้ในตาราง 9

ตาราง 9 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามสภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล และ ไม่ได้รับรางวัล

คุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนใน ความคิดเห็นของประชาชน	ค่าเฉลี่ย จำแนกตาม สถานภาพของผู้อ่านหนังสือ				t
	ได้รับรางวัล		ไม่ได้รับรางวัล		
	$\bar{x}$	s.d.	$\bar{x}$	s.d.	
1. กำนัน	4.147	0.483	3.033	1.155	10.89 **
2. ผู้ใหญ่บ้าน	4.293	0.586	3.847	1.140	04.27 **
3. ครู	3.833	0.944	3.140	0.927	06.42 **
4. เกษตรตำบล	3.873	1.064	2.833	1.039	08.57 **
5. พัฒนาการตำบล	3.593	0.991	2.840	1.062	06.35 **
6. อณามัย	4.167	0.772	3.527	0.917	06.54 **
7. เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์	3.973	0.904	3.773	0.891	01.93
รวม	27.88	4.247	22.99	5.079	09.04 **

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 แสดงว่า ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนตามความคิดเห็นของประชาชน
ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล มีคะแนนสูงกว่า ความคิดเห็นของประชาชน
ในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชน ของ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
ครู เกษตรตำบล พัฒนาการตำบล และอนามัย ตามความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน
หนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล มีคะแนนสูงกว่า ความเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่าน
หนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งยกเว้นด้าน
เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ที่ประชาชน 2 กลุ่ม มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำแนกตามคุณลักษณะดังต่อไปนี้

สถานที่ตั้ง

สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน

ระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน

เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน

ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน

การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีคุณลักษณะในด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน ระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้าน เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน ความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล จำนวน 6 หมู่บ้านในจังหวัดชัยภูมิ

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล ได้โดยการสุ่มอย่างง่ายจำนวน 300 คน และคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจำนวน 36 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 4 อย่าง คือ

1. แบบประเมินผล ใช้ในการประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในด้านสถานที่ตั้ง และสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นแบบเลือกตอบ

2. แบบสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งมีลักษณะดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

2.2 แบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นแบบเลือกตอบ

2.3 แบบสัมภาษณ์ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

3. แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน ใช้ในการ
วัดเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3 ระดับ

4. แบบทดสอบความสามารถในการอ่าน ใช้เก็บข้อมูลด้านความสามารถใน
การอ่านของประชาชนในหมู่บ้าน แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้านเป็น
แบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชนเป็นแบบ
เลือกตอบ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
จังหวัดชัยภูมิ เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน ที่รับผิดชอบใน
เขตพื้นที่ดำเนินการวิจัย จำนวน 6 คน เป็นผู้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากนั้น
ผู้วิจัยและผู้ช่วยในการวิจัยได้เข้าไปในหมู่บ้านที่เป็นแหล่งข้อมูล และได้ขอความร่วมมือจาก
กำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในหมู่บ้าน

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เข้าไปในหมู่บ้านและเก็บข้อ
มูลในด้านการประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านด้วยตนเอง ส่วนการเก็บข้อมูลจากประชาชน
โดยใช้แบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์นั้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยอีก 6 คน ได้ช่วยเหลือกันในการเก็บ
ข้อมูล ซึ่งการเก็บข้อมูลครั้งนี้ใช้เวลาตั้งแต่ วันที่ 20 กันยายน - 31 ตุลาคม 2534 รวมระยะ
เวลาในการเก็บข้อมูล 1 เดือนครึ่ง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 เมื่อได้แบบประเมินผลที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านสถานที่ตั้ง และสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน แบบสอบถามระดับการศึกษาของประชาชน กลับมาแล้ว ผู้วิจัยนำมาแจกแจงความถี่ และคิดคำนวณหาค่าร้อยละของคำตอบแต่ละข้อ แล้ว จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะด้าน สถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือ และระดับการศึกษาของประชาชน จำแนกตามตัวแปรสภาพภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

5.2 นำแบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชน และความเป็นผู้นำของผู้นำ ชุมชน แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชน แบบทดสอบความสามารถในการ อ่านของประชาชน แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ เก็บข้อมูลเสร็จแล้ว มาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.3 เปรียบเทียบความแตกต่างของคุณลักษณะที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านด้าน สภาพเศรษฐกิจของประชาชน ความสามารถในการอ่านของประชาชน เจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน จำแนกตามตัวแปรสภาพภาพของที่อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลโดยใช้ $t - test$

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

1. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมีคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งดีกว่าหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล คือ หมู่บ้านที่ได้รับรางวัลจะมีบ้านของประชาชนรวมตัวเป็นกลุ่ม ใกล้ที่อ่านหนังสือมากกว่าหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ระยะทางเฉลี่ยบ้านของประชาชน 50 หลัง ของหมู่บ้านได้

รับรางวัลอยู่ระหว่าง 1 - 200 เมตร ส่วนหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 201 - 500 เมตร และ 501 - 1,000 เมตร

ด้านความสะดวกในการเข้าถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล ทั้งหมดอยู่ติดถนนใหญ่ มีรถผ่านไปมาสะดวก ทั้งยังสามารถขยายสถานที่ต่อเติมได้อีก ส่วนที่ไม่ได้รับรางวัล ยังมีบางส่วนที่ที่อ่านหนังสืออยู่ในซอยและขยายต่อเติมอีกไม่ได้

ด้านการติดต่อสื่อสารและความเป็นสัดส่วน หมู่บ้านทั้งสองกลุ่มมีคุณลักษณะไม่แตกต่างกัน คือ ส่วนใหญ่มีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวอยู่ในบริเวณที่อ่านหนังสือ และมีอาคารเป็นสัดส่วนเฉพาะ

2. สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล มีสภาพดีกว่าหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัลในเรื่อง หมู่บ้านที่ได้รับรางวัล มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้มากกว่า มีโต๊ะเก้าอี้นั่งอ่านมากกว่า มีสภาพตัวอาคารดีกว่า มีพื้นที่ในอาคารมากกว่า คือ ตั้งแต่ 21 ตารางเมตรขึ้นไป มีตู้หรือชั้นเก็บหนังสือ วารสาร สภาพดีกว่า มีหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันบริการในที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ไม่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับและต้นไม้ให้ร่มเงาในบริเวณที่อ่านหนังสือ ตัวอาคารอยู่ในสภาพพอใช้ พื้นที่ในอาคารน้อยกว่า คือ 16 - 20 ตารางเมตร ไม่มีตู้เก็บหนังสือ วารสาร และมีหนังสือพิมพ์ให้บริการแต่ถึงล่าช้า 1 - 3 วัน

3. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลมีสภาพเศรษฐกิจดีกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล มีระดับการศึกษาชั้นสูงสุดแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

บ้านได้รับรางวัลมีร้อยละ 60.67 จบการศึกษาชั้นสูงสุดชั้น ป.6 หรือ ป.7 รองลงไปร้อยละ 18.00 จบ ม.3 หรือ ม.ศ.3 ส่วนประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้ รับรางวัลมีร้อยละ 61.33 จบการศึกษาชั้นสูงสุดชั้น ป.6 หรือ ป.7 และรองลงไปร้อยละ 18.00 จบ ม.6 ม.ศ.5 หรือ ปวช.

5. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมีความสามารถในการอ่านดีกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล มีเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล มีการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านดีกว่าคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลมีคะแนนสูงกว่า ความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัล มีความเห็นต่อความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู เกษตรตำบล พัฒนาการตำบล และอนามัยตำบล มากกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นความคิดเห็นของประชาชนต่อความเป็นผู้นำชุมชนของเจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์ นั้น ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่า คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือ สภาพเศรษฐกิจของประชาชน ระดับการศึกษาของประชาชน ความสามารถในการอ่านของประชาชน เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล นั้น ดีกว่า หรือ สูงกว่า ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ซึ่งมีประเด็นเฉพาะที่จะขอแยกย่อยอภิปรายดังต่อไปนี้

1. คุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งและสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัล มีลักษณะเป็นศูนย์กลางของหมู่บ้านมากกว่า และแสดงให้เห็นว่าบ้านของประชาชนปลูกตั้งรวมกันเป็นกลุ่ม จึงทำให้สะดวกแก่การไปใช้บริการที่อ่านหนังสือ นอกจากนี้สภาพอาคารของที่อ่านหนังสือยังมั่นคงแข็งแรง มีอาคารเป็นสัดส่วนเฉพาะ และมีพื้นที่กว้างขวาง มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ให้ร่มเงาเพื่อให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม มีการดูแลรักษาความสะอาดอยู่เสมอ และมีหนังสือพิมพ์หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ให้บริการอย่างเพียงพอ ทำให้เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
2. คุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลนั้นดีกว่า คือ ประชาชนในหมู่บ้านโดยส่วนใหญ่แล้วมีรายได้ตั้งแต่ 10,000 บาทขึ้นไป/ปี/คน ดังนั้นจึงทำให้สามารถที่จะซื้อหาสิ่งของอำนวยความสะดวกแก่ครอบครัวได้ และมีเหลือพอที่จะบริจาคช่วยเหลือในการพัฒนาหรือปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์สำหรับประชาชนในหมู่บ้านต่อไป

3. คุณลักษณะด้านระดับการศึกษา ความสามารถในการอ่าน เจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ของประชาชน จากการวิจัย พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้

รับรางวัลมีระดับการศึกษาสูงกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลเล็กน้อย แต่ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลก็มีความสามารถในการอ่านและเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้สูงกว่า หรือ ดีกว่าประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลมีเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้ เพราะความรู้เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เจริญก้าวหน้า ดังนั้นจึงไปใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านอยู่เสมอ ทำให้มีความสามารถในการอ่านดีขึ้นด้วยเพราะได้รับการฝึกฝนอยู่เป็นประจำ และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านก็เป็นสถานที่สำหรับศึกษาหาความรู้ ช่วยส่งเสริมการอ่านและป้องกันการลืมหืมหนังสือ นอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะด้านการศึกษาของประชาชนไม่ใช่สิ่งสำคัญที่จะทำให้ประชาชนเข้าใช้บริการที่อ่านหนังสือ หากแต่ประชาชนมีเจตคติที่ดีต่อการศึกษาหาความรู้ และสามารถอ่านออกเขียนได้ ประกอบกับในที่อ่านหนังสือมีหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และสนองความต้องการของประชาชนได้แล้ว ก็จะทำให้ประชาชนสนใจเข้าใช้บริการที่อ่านหนังสือได้

4. จากการวิจัย พบว่า คุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือ และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน ของหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลดีกว่าหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านไม่ได้รับรางวัล ซึ่งแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมีความรับผิดชอบต่อนักที่ มีการร่วมมือกันในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในที่อ่านหนังสือ และมีการประชาสัมพันธ์งานที่อ่านหนังสืออยู่เสมอประกอบกับผู้นำชุมชน คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ครู เกษตรตำบล พัฒนาการตำบล และอนามัยตำบล มีความเข้มแข็ง เป็นที่ยอมรับและได้รับความเชื่อถือจากประชาชน มีการประสานงานกันในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน และยังตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาหาความรู้ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิต ดังนั้นจึงสามารถแนะนำชักจูงประชาชนให้เห็นความสำคัญและเข้ามา

มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน รวมทั้งเข้าใช้บริการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการดังนี้

1. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแก่คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ตลอดจนบทบาทภาระหน้าที่ของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน โดยเฉพาะในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล เพราะคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจะเป็นตัวจักรสำคัญในการดำเนินงานที่อ่านหนังสือให้ประชาชนเกิดความสนใจเข้าใช้บริการ นอกจากนี้ควรจัดให้มีการอบรมชี้แนะให้ผู้นำหมู่บ้านตระหนักถึงความสำคัญของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เพราะผู้นำหมู่บ้านมีบทบาทสำคัญในการชักจูงหรือชี้แนะให้ประชาชนในหมู่บ้านร่วมมือในการพัฒนาที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้เจริญก้าวหน้า

2. คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านควรมีการพัฒนา ปรับปรุงที่อ่านหนังสืออยู่เสมอ รวมทั้งการจัดหาหนังสือหรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์และตรงตามความต้องการของประชาชน เพราะจะเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้ประชาชนในหมู่บ้านเกิดความสนใจมาใช้บริการ ซึ่งจะทำให้ประชาชนมีความสามารถในการอ่านสูงขึ้นหรือไม่สื่อหนังสือ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาคุณลักษณะของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล เฉพาะกรณีของจังหวัดชัยภูมิ จึงไม่สามารถสรุปผลครอบคลุมถึงจังหวัดอื่น ๆ ได้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ให้กว้างขวางออกไป เพื่อที่จะสามารถ

สรุปและอธิบายได้ว่ามีคุณลักษณะใดบ้างที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการส่งเสริม หรือเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

การศึกษานอกโรงเรียน, กรม. การประเมินผลโครงการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ :

กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2525.

----- . คู่มือการจัดตั้งและปรับปรุงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : กองปฏิบัติการ
กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2530.

----- . แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 6 (2530-2534). กรุงเทพฯ : กองแผน
งานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2529.

----- . รายงานผลการวิจัย เรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน.
กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2522.

----- . รายงานผลการวิจัย เรื่ององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดที่อ่านหนังสือ
ประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2528.

----- . สถิติเกี่ยวกับการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. กรุงเทพฯ : กองแผนงานและ
วิจัยกรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2529.

การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ, ศูนย์. คู่มือการดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจังหวัดชัยภูมิ.

ฝ่ายบริการข่าวสารข้อมูล ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ, 2524.

การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, ศูนย์. การศึกษาศภาพการดำเนินงานและการสำรวจทัศนคติ
ความสนใจของประชาชนต่อที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ในเขตการศึกษา 6. ราชบุรี :

ฝ่ายแผนงานและวิจัย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง, 2525.

การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ศูนย์. การศึกษาศภาพการดำเนินงานและผล
สัมฤทธิ์ของการจัดที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ในเขตการศึกษา 11. อุบลราชธานี :

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2531.

- การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ, ศูนย์. การประเมินสภาพและการสำรวจทัศนคติ ความสนใจ
ของประชาชนต่อที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านจังหวัดกำแพงเพชร. ลำปาง : ฝ่าย
 แผนงานและวิจัย ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคเหนือ, 2523.
- กุหลาบ หวังดีศิริกุล. ความคงอยู่ของการรู้หนังสือของผู้จบการศึกษาจากโครงการแก้ไขการไม่รู้
หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2517. อัดสำเนา.
- เก็บ ศรีสง่า. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของ
ประชาชนในเขตชนบทพื้นที่ยากจน อำเภอโกรกพระ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์
 คศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- โกวิท วรพิพัฒน์. "ความจำเป็นของการมีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านในการพัฒนาประชาชน,"
เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาทางวิชาการเพื่อนำผลการวิจัยและประเมินผลไปใช้.
 กรุงเทพฯ : กองแผนงานและวิจัย กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2528.
- จิรายุ ดาศรี. ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่รัฐบาลผู้เกี่ยวข้องกับที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านและผล
ที่ประชาชนในจังหวัดลำปางได้รับจากที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน. วิทยานิพนธ์ คศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. "ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน รากฐานการพัฒนารากอ่าน จริงหรือ,"
จันทร์เกษม. 186 : 1-5 ; กันยายน-ตุลาคม, 2528.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2531.

นรินทร์ บุญวงศ์. การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านและการรับรู้ข่าวสารของประชาชนในหมู่บ้านที่มีและไม่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ในอำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร.

ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
 อุดสำเนา.

ประกิต จันทรศรี. "สถานีรับฝากหนังสือ จุดเริ่มต้นของการจัดตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน,"
การศึกษานอกโรงเรียน. 23(131) : 10-13 ; เมษายน-พฤษภาคม, 2529.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2.

กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531.

พุทธชาติ ราชปรีชา. การศึกษานอกระบบโรงเรียน (ศึกษา 481) ตามหลักสูตรระดับปริญญาของ
สภาการฝึกหัดครู กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.

ไพรัตน์ เตชะรินทร์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน
 กระทรวงมหาดไทย, 2527.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
 วัฒนาพานิช, 2528.

Krejcie, Robert V. and Daryle M. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 3 : 607 - 601 ; Autumn, 1970.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบประเมินที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

ชื่อที่อ่านหนังสือ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 1 สถานที่ตั้งที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

1. ระยะทางจากบ้านพักประชาชนถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

- ไกลที่สุดประมาณ ☐ 500 - 800 เมตร
- ☐ 801 - 1,000 เมตร
- ☐ 1,001 - 1,300 เมตร
- ☐ 1,301 - 1,500 เมตร
- ☐ 1,500 เมตรขึ้นไป

- ใกล้ที่สุดประมาณ ☐ 1 - 50 เมตร
- ☐ 51 - 150 เมตร
- ☐ 151 - 250 เมตร
- ☐ 251 - 400 เมตร
- ☐ 400 เมตรขึ้นไป

2. ระยะทางเฉลี่ยของบ้านพักประชาชนจำนวน 50 ครอบครัวที่ได้จากการสุ่มอย่างง่าย ถึงที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

- ☐ 1 - 200 เมตร
- ☐ 201 - 500 เมตร
- ☐ 501 - 1,000 เมตร
- ☐ 1,001 - 1,500 เมตร
- ☐ 1,500 เมตรขึ้นไป

3. ที่อ่านหนังสือกับความสะดวกในการเข้าถึง

- ☐ อยู่ติดถนนใหญ่มีรถขนส่งผ่านไป - มาสะดวก
- ☐ อยู่ในซอยห่างถนนใหญ่ไม่เกิน 50 เมตร มีทางรถชนค้ำว้เข้า - ออกได้สะดวก
- ☐ อยู่ในซอยลึกมากกว่า 50 เมตร มีทางรถชนค้ำว้เข้า - ออกได้สะดวก
- ☐ อยู่ในซอยลึก รถยนต์ไม่สามารถวิ่งเข้าไปถึงที่อ่านหนังสือได้

4. การติดต่อสื่อสารกับประชาชน

- ☐ สะดวกเพราะมีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวตั้งอยู่ในบริเวณที่อ่านหนังสือ
- ☐ สะดวกเพราะมีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวตั้งอยู่ในบริเวณหมู่บ้าน
- ☐ ไม่สะดวกเพราะไม่มีเสียงตามสายหรือหอกระจายข่าวอยู่ในบริเวณหมู่บ้าน

5. ความเป็นสัคส่วนของที่อ่านหนังสือ

- ☐ เป็นสัคส่วนเฉพาะ คือเป็นอาคารที่สร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่อ่านหนังสือโดยเฉพาะ
- ☐ ไม่เป็นสัคส่วนเฉพาะ คือใช้อาคารร่วมกับร้านค้า ร้านกาแฟ กองทุนหมู่บ้าน ฯลฯ

6. การขยายต่อเติมที่อ่านหนังสือ

- ☐ ขยายได้ เพราะมีพื้นที่เหลืออยู่และสามารถจัดให้สวยงามได้
- ☐ ขยายได้เล็กน้อย แต่ก็ทำให้สภาพที่อ่านหนังสือไม่สวยงาม
- ☐ ขยายไม่ได้ เพราะอยู่ในพื้นที่จำกัดแล้ว หรือคิดค่าใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินที่จะขยายออกไป

ตอนที่ 2 สภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน

1. สภาพการจัดบริเวณภายนอก

- ☐ มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ให้ร่มเงารอบบริเวณที่อ่านหนังสือ เพื่อให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม
- ☐ ไม่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และต้นไม้ให้ร่มเงา

2. บริเวณภายนอกมีโต๊ะ - เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านหรือไม่

- ☐ มี นั่งได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป
- ☐ มี นั่งได้ 5 - 9 คน
- ☐ มี นั่งได้ 1 - 4 คน
- ☐ ไม่มี

3. ป้ายชื่อที่อ่านหนังสือ

☐ มีสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

☐ ไม่มี

4. ป้ายนิเทศต่าง ๆ

☐ มีสามารถใช้การได้

☐ มีแต่ชำรุด

☐ ไม่มี

5. สภาพตัวอาคารที่อ่านหนังสือ

☐ สภาพดีมาก

☐ สภาพพอใช้

☐ ทรุดโทรม

6. ตัวอาคารที่อ่านหนังสือมีพื้นที่ประมาณ

☐ 21 ตารางเมตรขึ้นไป

☐ 16 - 20 ตารางเมตร

☐ มีพื้นที่น้อยกว่า 16 ตารางเมตร

7. ภายในที่อ่านหนังสือมีโต๊ะ - เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านหนังสือหรือไม่

☐ มี นั่งได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป

☐ มี นั่งได้ 5 - 9 คน

☐ มี นั่งได้ 1 - 4 คน

☐ ไม่มี

8. สภาพคู่มือหนังสือวารสาร

☐ มี ใช้งานได้ดี

☐ มี แต่ชำรุด

☐ ไม่มี

9. สภาพชั้นวางหนังสือวารสาร

☐ มี ใช้งานได้ดี

☐ มี แต่ชำรุด

☐ ไม่มี

10. ความเป็นปัจจุบันของหนังสือพิมพ์

☐ มีหนังสือพิมพ์เป็นปัจจุบันทุกวัน

☐ มีหนังสือพิมพ์แต่ถึงที่อ่านหนังสือล่าช้า 1 - 3 วัน

☐ มีหนังสือพิมพ์แต่ถึงที่อ่านหนังสือล่าช้ามากกว่า 3 วัน

☐ ไม่มีหนังสือพิมพ์

11. หนังสือพิมพ์ให้บริการในที่อ่านหนังสือนับย้อนหลังได้

☐ ตั้งแต่ 5 ฉบับขึ้นไป

☐ 1 - 4 ฉบับ

☐ ไม่มี

12. จำนวนหนังสือต่าง ๆ ในที่อ่านหนังสือ

☐ มากกว่า 500 เล่มขึ้นไป

☐ 300 - 500 เล่ม

☐ 100 - 299 เล่ม

☐ 1 - 99 เล่ม

13. จำนวนผู้เข้าใช้บริการโดยเฉลี่ยต่อวัน

☐ มากกว่า 50 คนขึ้นไป

☐ 26 - 50 คน

☐ 11 - 25 คน

☐ 1 - 10 คน

14. การดูแลรักษาความสะอาด

☐ มีการดูแลรักษาความสะอาดทุกวัน

☐ มีการดูแลรักษาความสะอาด 2 - 3 วัน/ครั้ง

☐ มีการดูแลรักษาความสะอาดอาทิตย์ละ 1 ครั้ง

☐ ไม่มีการดูแลรักษาความสะอาด

ภาคผนวก ข. แบบสัมภาษณ์สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและ
แบบสัมภาษณ์ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน

ชื่อหมู่บ้าน _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 1 สภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้าน

1. รายได้จากการประกอบอาชีพในรอบปีที่ผ่านมา

- ☐ 10,000 บาทขึ้นไป/ปี/คน
- ☐ 7,001 - 10,000 บาท/ปี/คน
- ☐ 5,001 - 7,000 บาท/ปี/คน
- ☐ 3,001 - 5,000 บาท/ปี/คน
- ☐ 1,000 - 3,000 บาท/ปี/คน
- ☐ น้อยกว่า 1,000 บาท/ปี/คน

2. สิ่งของเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกและความบันเทิงในครอบครัว

ข้อ	ชนิดของสิ่งของเครื่องใช้	มี	ไม่มี
1.	โทรทัศน์สี.....		
2.	โทรทัศน์ขาวดำ.....		
3.	เครื่องเล่นวีซีดี.....		
4.	วิทยุ AM-FM ที่สามารถเล่นเทปได้ในเครื่องเดียวกัน.....		
5.	วิทยุทรานซิสเตอร์.....		

ข้อ	ชนิดของสิ่งของเครื่องใช้	มี	ไม่มี
6.	พัดลม.....		
7.	ตู้เย็น.....		
8.	เตารีดไฟฟ้า.....		
9.	เตารีดถ่าน.....		
10.	หม้อหุงข้าวไฟฟ้า.....		
11.	กระติกน้ำร้อนไฟฟ้า.....		
12.	เตาแก๊ส.....		
13.	จักรเย็บผ้า.....		
14.	เครื่องปั่นน้ำ.....		
15.	ชุดรับแขก.....		
16.	รถยนต์.....		
17.	รถจักรยานยนต์.....		
18.	รถจักรยาน.....		
19.	รถแทรกเตอร์ไถนา.....		
20.	รถไถนาแบบมือจับ.....		

ตอนที่ 2 ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความนึกเห็นของประชาชน

เมื่อท่านมีปัญหาคิดว่าบุคคลต่อไปนี้จะช่วยแก้ปัญหาให้ท่านในระดับใด

ผู้นำชุมชน	ระดับความนึกเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. กำนัน.....					
2. ผู้ใหญ่บ้าน.....					
3. ครู.....					
4. เกษตรตำบล.....					
5. พัฒนาการตำบล.....					
6. ออมัยตำบล.....					
7. เจ้าอาวาสหรือพระสงฆ์.....					

ภาคผนวก ก. แบบวัดเจตคติต่อการศึกษาหาความรู้

คำชี้แจง ให้ท่านอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่เห็นว่าตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ตัวอย่าง

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
๐. การอ่านหนังสือทำให้รู้ทันต่อเหตุการณ์ ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น.....			

จากตัวอย่างถาถาม "เห็นด้วย" กับข้อความด้านซ้ายมือ ท่านก็ทำเครื่องหมาย ✓

ลงในช่อง "เห็นด้วย" ทางขวามือ

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
1. การอ่านหนังสือทำให้เสียเวลาในการทำงาน.....			
2. การอ่านหนังสือเป็นสิ่งที่น่าเบื่อหน่ายที่สุด.....			
3. การอ่านหนังสือทำให้ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพ.....			
4. ทุกคนสามารถประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพได้ โดยไม่จำเป็นต้องศึกษาหาความรู้.....			
5. ข้าพเจ้ารู้สึกดีใจเมื่อมีโอกาสได้อ่านหนังสือ.....			
6. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจที่มีคนมาแนะนำให้ข้าพเจ้าอ่านหนังสือ.....			
7. การอ่านหนังสือทำให้รู้ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น.....			
8. การอ่านหนังสือเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์.....			
9. การอ่านหนังสือทำให้ได้รับความรู้ต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง.....			

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
10. การอ่านหนังสือช่วยให้เราเป็นคนคิดอย่างมีเหตุผล.....			
11. การได้อ่านหนังสืออยู่เสมอทำให้เรามีนิสัยรักการอ่าน.....			
12. ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพคือผู้ที่ศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ.....			
14. เราไม่ต้องศึกษาหาความรู้ก็สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข.....			
15. เราต้องการประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพ เราต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ.....			
16. เราสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จากการอ่านหนังสือมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้.....			
17. คนที่อ่านหนังสือทุกวันเป็นคนคร่ำครึ.....			
18. ท่านรู้สึกอย่างไรกับคำกล่าว " มีวิชาเหมือนมีทรัพย์อยู่นับแสน "			
19. ท่านรู้สึกอย่างไรกับคำกล่าว " อ่านวันละนิดจิตแจ่มใส "			
20. ท่านรู้สึกอย่างไรกับคำกล่าว " หนังสือคือชุมทรัพย์แห่งปัญญา "			

ข้อความ	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย
21. การฟังวิทยุหรือดูโทรทัศน์ทำให้เรา ^{ู้} ข่าวสารต่าง ๆ มากขึ้น.....			
22. ท่านได้รับข่าวสารจากการฟังวิทยุมากกว่าการอ่าน หนังสือ.....			
23. การศึกษาหาความรู้สามารถทำ [้] ได้ด้วยการดูโทรทัศน์.....			
24. เราสามารถหาความรู้ได้จากการฟังวิทยุ.....			
25. นอกจากการอ่านหนังสือแล้วเรายังสามารถหาความรู้ จากการฟังวิทยุและการดูโทรทัศน์.....			

ภาคผนวก ง. แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน

ชื่อหมู่บ้าน _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดชัยภูมิ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการศึกษาของประชาชน

คำชี้แจง โปรดอ่านแบบสอบถามแล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ☐ ตามความเป็นจริง

1. ระดับการศึกษาขั้นสูงสุด

- ☐ ป. 6 หรือ ป. 7
- ☐ ม. 3 หรือ ม.ศ. 3
- ☐ ม. 6, ม.ศ. 5 หรือ ปวช.
- ☐ อนุปริญญา หรือ ปวส.
- ☐ ปริญญาตรี
- ☐ สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 แบบทดสอบความสามารถในการอ่านของประชาชน

คำชี้แจง แบบทดสอบนี้มีทั้งหมด 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

1. สะกดคำ
2. คำเหมือนหรือข้อความเหมือน
3. การใช้ภาษา
4. ความเข้าใจในการอ่าน

ส่วนที่ 1 สะกดคำ ตั้งแต่ข้อ 1 - 10 เป็นแบบทดสอบสะกดคำ ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย X ลงบนอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. ที่สะกดผิด

<u>ตัวอย่าง</u>				
0	ก. มะม่วง	ข. มะขาม	ค. หุเลี่ยน	ง. ส้มเขียวหวาน
1.	ก. รดยนต์	ข. ส่วตมณต์	ค. ภาพยนตร์	ง. ไปรษณียบัตร
2.	ก. สะบาย	ข. สะพาน	ค. สะควก	ง. สะอาด
3.	ก. บรรลุ	ข. บรรทิก	ค. บรรจบ	ง. บรรทัด
4.	ก. กะลา	ข. กะซอน	ค. กระดิน	ง. กระชัง
5.	ก. ไซ่มุก	ข. ประมุก	ค. หอยมุก	ง. อบาอมุช
6.	ก. บันโต	ข. จุกใต้	ค. ไอศกรีม	ง. ไกล่เคียง
7.	ก. กรรณ	ข. ไพรลัณฑ์	ค. อาธรรม	ง. พิเคราะห์
8.	ก. บ้าใบ	ข. คนใช้	ค. น้ำไหล	ง. เลื้อใหม่
9.	ก. เพศภัย	ข. อาเพศ	ค. ประเภท	ง. เพศชาย
10.	ก. อยู่ก็	ข. อย่างไร	ค. หย่าร้าง	ง. หยากใต้

ส่วนที่ 2 คำเหมือนหรือข้อความเหมือน ตั้งแต่ข้อ 11 - 15 ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย X

ลงบนอักษร ก. ข. ค. หรือ ง. ที่มีความหมายเหมือนหรือใกล้เคียงกับ
ข้อความที่ขีดเส้นใต้

11. ฉันรู้สึกเสียใจจริง ๆ

- | | |
|------------------|--------------------|
| ก. รong เเทาหาย | ข. ร้องกางเกงใหม่ |
| ค. แม่ให้เงินมาก | ง. เพื่อนให้ขนมกิน |

12. ผมต้องการพักผ่อนสักหน่อย

- | | |
|----------------|------------------|
| ก. คุุโหรทัณฑ์ | ข. กวาดบ้าน |
| ค. หัวแปลงผัก | ง. ตักน้ำใส่ตุ่ม |

13. การออกกำลังทำให้ร่างกายแข็งแรง

- | | |
|----------------------|--------------------------|
| ก. ชูใจห้การบ้าน | ข. มานะอ่านหนังสือ |
| ค. บิดตักน้ำรดต้นไม้ | ง. มานั่งกำลังดูภาพยนตร์ |

14. การประหยัดเป็นการสร้างอนาคต

- | | |
|---|--|
| ก. วิจัยชอบดูภาพยนตร์ทุกโปรแกรม | ข. ปรึกษาจักรยานไปโรงเรียน |
| ค. มารศรีไปกินไอศกรีมที่ห้องอาหารทุกวัน | ง. สุ่มาติให้คนห่อข้าวบรณงค์พาเที่ยวชม |

15. อาชีพหลักของคนไทยคือเกษตรกรรม

- | | |
|-------------------------------|---|
| ก. พ่อของทองคิมคนไข้มารักษา | ข. มานะไม่ได้กลับบ้านเพราะไปรบที่ชายแดน |
| ค. ทองคำทำนาได้ข้าวหลายเกวียน | ง. ปีนีร้านโกตาขายของได้ก็มาก |

ส่วนที่ 3 การใช้ภาษาไทย ตั้งแต่ข้อ 16 - 25 ให้ผู้ตอบทำเครื่องหมาย X ลงบนอักษร

- ก. ข. ค. หรือ ง. เมื่อนำไปเติมในช่องว่างแล้วได้ความสมบูรณ์
16. คุณพ่อซื้อนาฬิกาข้อมือให้ทองใบ 1
 ก. หลัง ข. สาย ค. เรือน ง. เครื่อง
17.ที่ตรงนี้ว่างหรือเปล่าครับ
 ก. เสียใจ ข. ขอโทษ ค. ขอบใจ ง. ขอบคุ
18. เขาขับรถ.....จนตกเป็นนิสัย
 ก. ค้าง ข. รีบ ค. เร็ว ง. แรง
19. เมื่อเขาส่งเธอขึ้นรถไฟแล้วก็ขึ้นรถจนรถไฟแล่น.....ไป
 ก. ลับตา ข. สู้ตา ค. ไกลตา ง. ห่างตา
20. แม่ซื้อปากกาให้มานะใหม่ 1.....
 ก. บาน ข. ค้ำ ข. เล่ม ง. คั่ว
21. รถไฟเส้นทางระหว่างกรุงเทพฯ ถึง พิษณุโลกมีหลาย.....
 ก. สาย ข. คัน ค. เครื่อง ง. ขบวน
22. กว่านายมาจะเก็บเงินพอซื้อรถไถนาขนาดเล็กได้ เขาต้อง.....อย่างที่สุด
 ก. อกหน ข. อกอยาก ค. เสียสละ ง. ประหยัด
23.เขาไม่ขยั้น เขาจะสอบตก
 ก. ถึง ข. ถ้า ค. แต่ ง. และ
24. เจ้าอวาสวักนี้.....ตั้งแต่เมื่อไร
 ก. ตาย ข. เสีย ค. สวรรคต ง. มรณภาพ
25. พ่อจึงสอนว่า "ลูกเอ๋ยการที่เจ้ากล่าวคำหยาบ.....ผู้อื่นนั้นไม่มีใครต้องการฟังเจ้าหรอก"
 ก. กับ ข. ให้ ค. แต่ ง. ต่อ

ภาคผนวก จ. แบบสัมภาษณ์การดำเนินงานของคณะกรรมการห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน

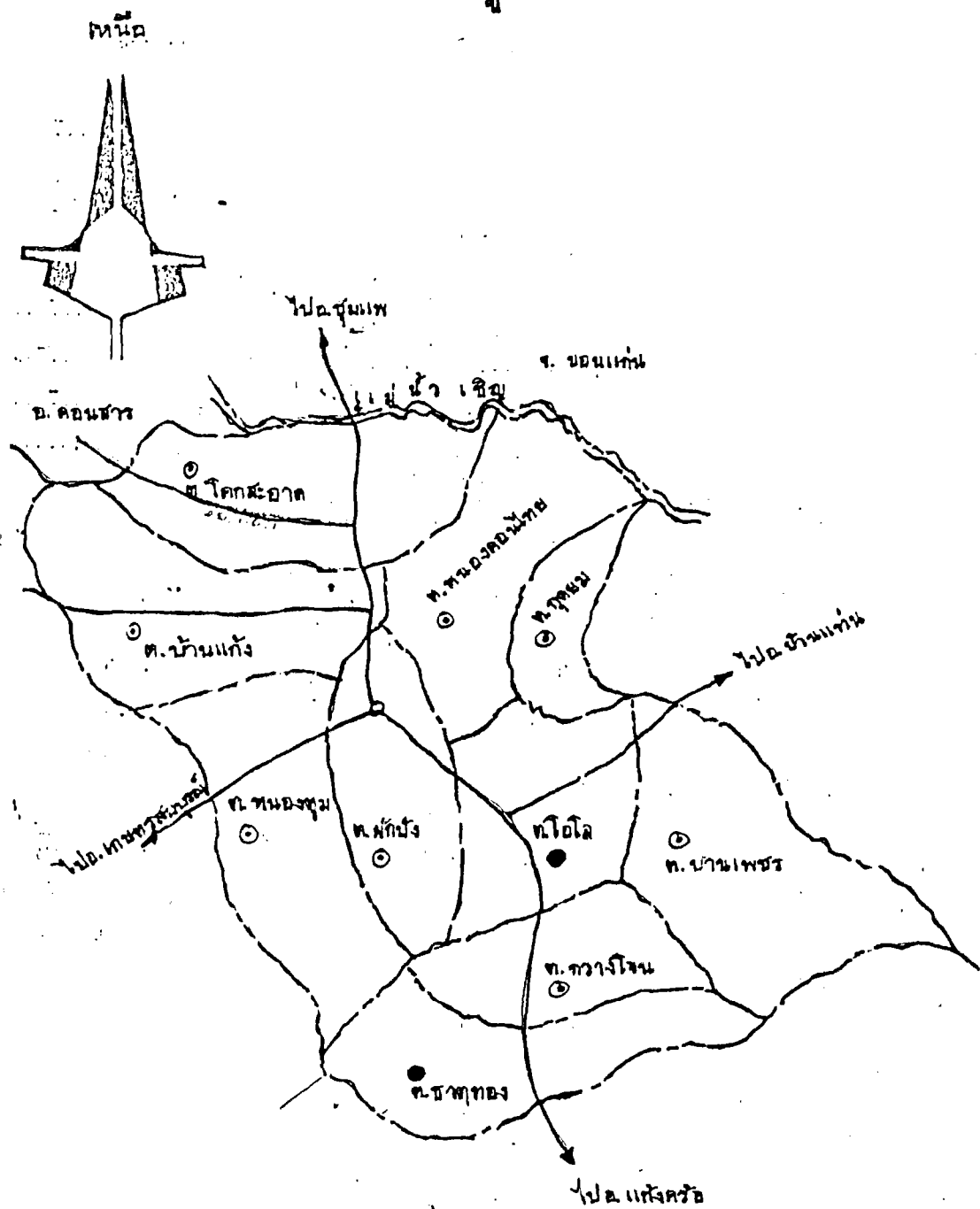
ชื่อห้องหนังสือ _____ หมู่ที่ _____ ตำบล _____

อำเภอ _____ จังหวัดชัยภูมิ

การดำเนินงานห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ
1. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดตั้งห้องหนังสือ.....				
2. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาห้องหนังสือ.....				
3. ท่านมีส่วนร่วมในการปรับปรุงซ่อมแซมห้องหนังสือ.....				
4. ท่านมีส่วนร่วมในการรับ ส่งหนังสือพิมพ์ของห้องหนังสือ.....				
5. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดหาหนังสือเพิ่มเติม.....				
6. ท่านมีการจัดประชุมกรรมการห้องหนังสือทุกเดือน.....				
7. ท่านมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในห้องหนังสืออย่างสม่ำเสมอ.....				
8. ท่านมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของห้องหนังสืออยู่เสมอ.....				
9. มีการชักชวนประชาชนเข้ามาใช้ห้องหนังสือ.....				
10. มีการจัดนิทรรศการในห้องหนังสือตามโอกาสอันสมควร.....				
11. มีการจัดประชุมชี้แจงประชาชนให้ทราบวัตถุประสงค์ และเห็นประโยชน์ของห้องหนังสือ.....				

การดำเนินงานที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติน้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ
12. มีการใช้ที่อ่านหนังสือในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของหมู่บ้าน				
13. มีการเชิญหน่วยงานต่าง ๆ มาจัดกิจกรรม นิทรรศการ ให้ความรู้แก่ประชาชนในที่อ่านหนังสือ.....				
14. มีการจัดตกแต่งที่อ่านหนังสือให้สวยงามอยู่เสมอ.....				
15. มีการจัดขอรับบริจาคทรัพย์สินหรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สำหรับพัฒนาที่อ่านหนังสือ.....				

อำเภอภูเขียว



ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวรัชนิพร

เกิดวันที่ 5 มิถุนายน

สถานที่เกิด

สถานที่อยู่ปัจจุบัน

ชื่อสกุล ศรีรักษา

พุทธศักราช 2509

อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง

บ้านเลขที่ 21 ถนนเทศบาล 8 ตำบลตลาดหลวง

อำเภอเมือง จังหวัดอ่างทอง 14000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2527

มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทอง

พ.ศ.2529

ป.กศ.สูง จากวิทยาลัยครูสวนสุนันทา

พ.ศ.2531

กศ.บ. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

พ.ศ.2535

กศ.ม. (วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

คุณลักษณะของผู้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล
ในจังหวัดชัยภูมิ

บทคัดย่อ
ของ
รัชนิพร ศรีรักษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์
มีนาคม 2535

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้ง สภาพที่อ่านหนังสือ สภาพเศรษฐกิจของประชาชน ระดับการศึกษาของประชาชน ความสามารถในการอ่านของประชาชน เจตคติต่อการศึกษาคหาความรู้ของประชาชน การดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน และความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชน ตามตัวแปรสภาพภาพของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล

แหล่งข้อมูล ในการศึกษาครั้งนี้เป็นที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัลจำนวน 6 แห่ง และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ ประชาชนจำนวน 300 คน และคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านจำนวน 36 คน ในอำเภอเมือง อำเภอจตุรัส และอำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินผลแบบทดสอบ และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ t-test

ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า

1. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสถานที่ตั้งของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบความแตกต่าง คือ

ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ มีระยะทางจากบ้านพักประชาชนถึงที่อ่านหนังสือ ใกล้ที่สุด 801-1,000 เมตร และทุกแห่งมีระยะทางใกล้ที่สุด 1-50 เมตร ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล ทุกแห่งมีระยะทางใกล้ที่สุด 801-1,000 เมตร และใกล้ที่สุด 51-150 เมตร ด้านระยะทางเฉลี่ยจากบ้านพักประชาชน จำนวน 50 ครอบครัว ถึงที่อ่านหนังสือของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ มีระยะทาง 1-200 เมตร ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล มีระยะทาง 201-500 และ 501-1,000 เมตร

ด้านความสะดวกในการเข้าถึง และการขยายต่อเติมที่อ่านหนังสือของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลทุกแห่งอยู่ติดถนนใหญ่มีรถขนส่งผ่านไป-มา สะดวก และสามารถขยายต่อเติมที่อ่านหนังสือได้เพราะมีพื้นที่เหลืออยู่ ส่วนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล

มีเพียงร้อยละ 66.67 เท่านั้นที่มีลักษณะดังกล่าว

2. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านของที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบความแตกต่าง คือ

ที่อ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลทุกแห่ง มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับรอบบริเวณที่อ่านหนังสือ มีโต๊ะ-เก้าอี้สำหรับนั่งอ่านภายนอก ภายใน นั่งได้ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป อาคารมีสภาพมั่นคงแข็งแรง มีพื้นที่ตั้งแต่ 21 ตารางเมตรขึ้นไป มีตู้และชั้นหนังสือ วารสาร อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี ส่วนที่อ่านหนังสือที่ไม่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ ไม่มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ มีโต๊ะ-เก้าอี้ นั่งได้ตั้งแต่ 4-10 คนขึ้นไป อาคารมีสภาพพอใช้ มีพื้นที่ประมาณ 16-20 ตารางเมตร ไม่มีตู้เก็บหนังสือ วารสาร

ในด้านป้ายนิเทศ หนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลัง และการดูแลรักษาความสะอาด ในที่อ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ มีป้ายนิเทศที่สามารถใช้งานได้ดี มีหนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลัง ตั้งแต่ 5 ฉบับขึ้นไป มีจำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ตั้งแต่ 500 เล่มขึ้นไป และมีการดูแลรักษาความสะอาดทุกวัน ส่วนที่อ่านหนังสือที่ไม่ได้รับรางวัล ไม่มีหนังสือพิมพ์ให้บริการย้อนหลัง มีจำนวนหนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ 100-299 เล่ม และไม่มีการดูแลรักษาความสะอาด

และด้านความเป็นปัจจุบันของหนังสือพิมพ์ในที่อ่านหนังสือที่ได้รับรางวัลมีหนังสือพิมพ์ให้บริการเป็นปัจจุบันทุกวัน ส่วนที่อ่านหนังสือที่ไม่ได้รับรางวัลมีหนังสือพิมพ์ให้บริการแต่ล่าช้า 1-3 วัน

3. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านสภาพเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลมีสภาพเศรษฐกิจดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านระดับการศึกษาของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่าแตกต่างกันเล็กน้อย คือ ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัล ร้อยละ 60.67 จบการศึกษาระดับ ป.6 หรือ ป.7 รองลงมา ร้อยละ 18.00 จบการศึกษาระดับ ม.3 หรือ ม.ศ.3 ส่วนประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล

ร้อยละ 61.33 จบการศึกษาระดับ ป.6 หรือ ป.7 รองลงมา ร้อยละ 18.00 จบการศึกษาระดับ ม.6 หรือ ม.ศ.5 หรือ ปวช.

5. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความสามารถในการอ่านของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลมีความสามารถในการอ่านดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านเจตคติต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัลมีเจตคติต่อการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ดีกว่า ประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านการดำเนินงานของคณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่า คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ได้รับรางวัลมีการดำเนินงานที่อ่านหนังสือดีกว่า คณะกรรมการที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านที่ไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. จากการเปรียบเทียบคุณลักษณะด้านความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านได้รับรางวัลและไม่ได้รับรางวัล พบว่า ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือได้รับรางวัล มีคะแนนสูงกว่า ความเป็นผู้นำของผู้นำชุมชนในความคิดเห็นของประชาชนในหมู่บ้านที่มีที่อ่านหนังสือไม่ได้รับรางวัล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

CHARACTERISTICS OF AWARDED AND NON-AWARDED VILLAGE READING CENTER
IN CHANGWAT CHAIYAPHUM.

AN ABSTRACT

BY

RUCHANEEPORN SRIRUKSA

Presented in partial fulfillment of the requirements for
the Master of Education degree in Library Science
at Srinakharinwirot University

March 1992

The purposes of this investigation were to compare the characteristics of the location, the condition of the village reading center, the economic of the people, the educational attainment levels, the people's ability to read, attitudes towards education knowledge, the village reading center committee and the people's opinion on the leadership of the community leader by the condition of the awarded and non-awarded village reading center.

six awarded and non-awarded village reading centers in Amphoe moungh Amphoe chaturus and Amphoe poo Kheo, Chaiyaphum were sources of data in this study. The sample consisted of 300 people and 36 village reading center committee members. The evaluation form, the test paper and the interview were used for collecting data. The percentage, means and t-test were used in analysis of the data.

The result of this study revealed that :

1. By comparing the characteristics of the location of the awarded and non-awarded village reading centers, the differences are as follow :

The awarded village reading centers are located within the walking distance of 801-1,000 meters and nearness 1-50 meters where as the non-awarded village reading centers ones are located at the distance of 801-1,000 meters and nearness 51-150 meters. The average distance from the people's residence to the awarded village reading centers is 1-200 meters and 201-500 and 501-1,000 meters for the non-awarded village reading centers.

People can gain easy access to the awarded village reading centers

due to the fact that they are located by the main roads and the expansion of the centers are definitely possible while only 66.67 percent of the non-awarded village reading centers have these two characteristics.

2. By comparing the condition of the awarded and non-awarded village reading centers, the differences are as follow :

Besides tables and chairs for more than 10 people both inside and outside, every awarded village reading centers is decorated with flower plants. cabinets and book shelves with magazines are available. The area of the awarded village reading centers ranges from 21 square meters while the non-awarded village reading centers range the area from 16-20 square meters. There is no existence of the cabinet for keeping books, magazines.

The awarded village reading centers also have bulletin boards, offer at least 5 issues of daily newspaper for past reference and are packed with at least 500 books and printed materials with an authority to keep the place clean everyday. The non-awarded village reading centers have only 100-299 books and printed materials with neither the existence of the past daily newspaper reference service nor the cleanliness program.

The daily newspaper at the awarded village reading centers is always up to date while the one at the non-awarded village reading centers is always sent 1-3 days behind the date of issue.

3. By comparing the economic of the people, the people with the awarded village reading centers are much better-off than the people with the non-awarded village reading centers with statistically significant on

level .01

4. By comparing the educational attainment levels, there is only littel difference between the two groups. To be specific, 60.67 percent of the people with the awarded village reading centers attended 6 or 7 years of school. 18.00 percent of them finished a lower secondary school level (Matayom Suksa 3) while 61.33 percent of the people with the non-awarded village reading centers attended 6 or 7 years of school and 18.00 percent of them finished a higher secondary school level (Matayom Suksa 5 or 6 or the professional secondary school)

5. By comparing the ability to read, people who have the awarded village reading centers are better readers than the people whose village reading centers are non-awarded village reading centers with statistically significant on level .01

6. By comparing the attitude towards education knowledge, the people with the awarded village reading centers are more active to receive new education knowledge than the people with the non-awarded village reading centers with statistically significant on level .01

7. By comparing the management of the committee governing the village reading centers, it is found out that the committee whose reading centers are awarded has a better means to manage the centers than the committee whose reading centers are non-awarded village reading centers with statistically significant on level .01

8. By comparing the leadership of the community leaders according

to the people's opinion, it is found out that leaders whose village reading centers are awarded gained more popularity than the leaders whose centers are non-awarded village reading centers with statistically significant on level .01